

EduMonitor 2023

Kutatásjelentés

- ▶ A közoktatásban tanuló diákok szüleinek többsége, 55%-a elégedetlen a romániai oktatás általános színvonalával. Ugyanakkor gyerekeik saját iskolájának értékelésében sokkal kedvezőbbek a vélemények, országos szinten a válaszadók 63%-a elégedett és csupán egynegyedük elégedetlen az itteni oktatás minőségével. Ezt a pozitívabb hozzáállást tartjuk reálisabbnak: a nagyfokú általános elégedetlenség az oktatás színvonalával nagy valószínűséggel a pesszimista társadalmi közhangulatnak és a média hatásának tudható be. Szintén bizalomkeltő, hogy a tízből hat szülő úgy gondolja, a gyermeke jövőbeni boldogulásában a legfontosabb tényező a tanulás, az iskolai végzettség.

- ▶ Az oktatási rendszer problémáinak, illetve az érvényben lévő vagy tervezett intézkedések kapcsán arra következtethetünk, hogy a romániai szülők prioritásai, elvárásai a következő öt pontban foglalhatók össze:
  1. A tantervek korszerűsítése, modernizálása. A szülők szerint az elsődleges problémája a jelenlegi oktatási rendszernek, hogy a gyerekek nem azt tanulják, amire igazán szükségük lenne. Szintén jelentős azon szülők aránya, akik a tananyag, az óraszámok és a házi feladatok mennyiségének csökkentését, a diákok tehermentesítését is prioritásként jelölték meg, illetve azoké, akik szerint a jelenlegi rendszer a magolást előbbre tartja a kritikus gondolkodás fejlesztésénél.
  2. Az iskolán belüli oktatás hatékonyságának növelése, az esélyegyenlőség biztosítása. A második legnagyobb jelenlegi probléma az oktatási rendszerrel, hogy a magánórakat ösztönzi. Ez jelentős strukturális egyenlőtlenséghez vezet: a szülők majdnem egyharmada meg tudja oldani a gyermeke magánúton való felkészítését az alaptantárgyakból, de a többségnek erre nincs lehetősége.

3. A pedagógusok meritokratikus motiválása. A szülők fontos hiányosságnak látják a pedagógusok alacsony fizetését, viszont itt ellenérzéseket szül egyrészt a már említett magánórák rendszerének kiterjedtsége, másrészt a differenciálatlan hozzáállás a bérproblémához. A szülők jelentős aránya úgy gondolja, hogy a tanítók és tanárok egy része érdektelen, nem eléggé elkötelezett, ennek ellenére a rendszer nem teszi lehetővé a problémás pedagógusok elbocsájtását.
  4. Az iskolai fegyelmezés problémájának kezelése. A válaszadók nagy többsége egyetértene olyan intézkedésekkel, amelyek megfelelő fegyelmi légkört biztosítanak az iskolákban: több eszközt helyeznének a pedagógusok rendelkezésére, egyetértenek a problémás diákok kizárásával a tanintézetekből, támogatják az osztályok bekamerázását.
  5. Az oktatás presztízsének emelése, a diákok és a szülők hatékonyabb motiválása. A válaszadók problémalistáján előkelő helyen szerepel mind a diákok, mind pedig a szülők egy-egy részének közömbössége az oktatás iránt, szerintük ez is jelentősen gátolja a hazai oktatás megfelelő színvonalának biztosítását.
- A szülők közössége jelentősen polarizált több oktatáspolitikai intézkedés kapcsán is. A tanév öt modulra való felosztásával, a kizárólag a képességvizsgára alapozó felvétellel, vagy a vallásból való érettségizés lehetőségével a többség nem ért egyet.
  - A vizsgálatban rákérdeztünk néhány, a diákok által végzett iskolán kívüli tevékenységre is. A rendszeresen, hetente legalább három nap folytatott aktivitások sorrendje: otthoni tanulás és a házi feladatok elkészítése (81%), TV- és videónézés (63%), videójátékok és online játékok játszása (54%), közösségi oldalak böngészése (47%), olvasás (36%), sportolás (35%), a családdal közösen végzett munka (12%).

- A szülők becslése alapján a diákok egy átlagos iskolai hétköznapon átlag 169 percet (2 órát és 49 percet) töltenek az otthoni tanulással és a házi feladatok elkészítésével. Legtöbbet az általános iskolások, illetve az elméleti líceumok diákjai tanulnak, az ő esetükben az átlagos idő meghaladja a három órát. Tantárgyak szerint a matematikára megy el a legtöbb idő, átlagban napi 55 perc, ezt követi a román nyelv és irodalom 51 perccel, majd az idegen nyelvek 28 perccel. Más tantárgyakra összességében 38 percet szánnak átlagban a diákok.
- Válaszadóink mintegy 30%-a számolt be arról, hogy gyermeke legalább egy tantárgyból járt iskolán kívüli magánórára a 2022/2023-as tanévben, heti vagy kétheti rendszerességgel. Ez az arány az általános iskolai tagozatokon, illetve az elméleti és a vokacionális középiskolai képzésben meghaladja a 42%-ot. Ugyanakkor a nagyobb iskolák, a nagyobb települések, a diplomás szülők esetében kiemelkedő az egyéni felkészítőkre járó diákok aránya, 40% körüli. Tantárgyak szerint a legtöbben matematikából (21%), román nyelv és irodalomból (13%), illetve idegen nyelvből járnak magánórákra (12%).
- A válaszadó szülők 69%-a számolt be arról, hogy a gyerekeknek van saját szobája és 86%-a, hogy van saját íróasztala. Otthoni internet-hozzáféréssel a tanulók 81%-a rendelkezik, és ugyanennyien birtokolnak saját okostelefont. Saját számítógépe (asztali vagy hordozható) a diákok 62%-ának, táblagépe 39%-ának van. Az eszközellátottság a felsőbb tagozatokon sokkal erőteljesebb, a líceumi diákok szinte kivétel nélkül rendelkeznek internettel, okostelefonnal és számítógéppel.

A magyar „minta” eredményei

A magyar tannyelven tanulók szüleinek véleménye legtöbb esetben egybecseng az országos trendekkel, viszont van néhány kiemelkedő eltérés is:

- Magyar válaszadóink társadalmi és gazdasági helyzete kedvezőtlenebb a résztvevők teljes populációjához képest: átlagban alacsonyabban iskolázottak, anyagi körülményeiket szerényebbnek értékelik, nagyobb arányban élnek falvakon és kisvárosokban, gyerekeik a kisebb létszámú iskolákban felülreprezentáltak, digitális eszközellátottságuk alacsonyabb.
- A magyar szülők gyerekük jövőbeli sikere szempontjából – ellentétben az országos eredményekkel – fontosabbnak vélik a kitartást, a szorgalmat, az elszántságot, mint a tanulást, az iskolai végzettséget. A magyar résztvevők 62, az összes romániai válaszadónak pedig csupán 37%-a jelölte meg ezt a siker feltételeként. A „kitartási attitűd” nagy valószínűséggel kulturálisan, a kisebbségi lét által meghatározott, egy olyan kompetencia szükségessége, amely lehetővé teszi a strukturális egyenlőtlenségek temperálását.
- Magyar válaszadóink enyhén kritikusabbak az oktatás általános színvonalával, illetve a gyerekük pedagógusainak értékelésében is szigorúbbak. Ugyanakkor elégedettebbek „saját” iskolájuk infrastruktúrájával és felszereltségével.
- A jelenlegi oktatási rendszer problémái esetében – a többségi válaszadók középosztálybeli rétegeihez képest is kiemelkedő mértékben – a magyar szülők elsősorban a tantervek korszerűsítését tartják a legfontosabb prioritásnak. Ehhez társul a diákok tehermentesítésének (tananyag, óraszámok, házi feladatok mennyiségének csökkentése), illetve a magolás helyett a kritikus gondolkodásra való nevelés hangsúlyos igénye. Nagy valószínűséggel ezen elvárások hangsúlyos megjelenését a többségi válaszadókhoz képest a román nyelv tanulásával kapcsolatos pluszterhek problémája generálja.

- Az otthoni tanulásra szánt időben nincs számottevő különbség a magyar, illetve a többségi válaszadók gyerekei esetében. Viszont ez épp ezért meglepő, és vizsgálatunk egyik fontos eredménye. A kutatás tervezésekor azzal a hipotézissel éltünk, hogy a magyar nyelven tanulók jelentősen több időt fordítanak a tanulásra, mivel számukra a román nyelv és irodalom egy plusz alaptantárgyat jelent, amiből mind a képességvizsgán, mind pedig az érettségien számot kell adni. Válaszadóink becslése alapján viszont az valószínűsíthető, hogy az otthoni tanulásra szánt idő bizonyos értelemben korlátozott. A román és magyar gyerekek átlagban ugyanannyit tanulnak, viszont ez azt is jelenti, hogy a magyarul tanulóknak minden tantárgy esetében kevesebb átlagos idő jut a felkészülésre.
- A magánórák esetében is hasonló az erőforrások megoszlásának logikája. Alapból a magyarul tanulóknak egy szűkebb rétege engedheti meg magának (vagy tartja szükségesnek) az iskolán kívüli pluszórákat, míg az országos „mintán” a diákok 30%-a, addig a magyar „mintán” a diákok csupán 25%-a vett részt az elmúlt tanévben rendszeres formában magánórákon. A magyar tanulók esetében az anyanyelvből való felkészítők szinte teljesen elmaradnak, de jelentősen kisebb arányban járnak matematikaórákra, illetve más tárgyakból is, mint többségi társaik.

Módszertan és válaszadók

A vizsgálat két fő célt követetett. Elsősorban a szülőknek szánunk tükröt tartani, megmutatni, hogy általában hogyan vélekednek a romániai, és ezen belül a magyar szülők az oktatási rendszer különböző aspektusairól. Másodsorban abban bízunk, hogy kutatásunk eredményei az iskolák vezetősége és a pedagógusok számára is támpontokat szolgáltatnak az oktatási folyamatok javításában.

A vizsgált populáció: a nappali tagozaton a közoktatásban (0–12. osztályban) járó gyerekek szülei. A kérdőívet a tanulók egyik szülője tölthette ki, illetve kivételes esetekben (amennyiben a gyerek nem lakik együtt sem az anyjával, sem az apjával) egy más hozzátartozó. A szülőket arra kértük, hogy a háztartásban élő, legkisebb iskolás gyerekre vonatkozóan válaszolják meg kérdéseinket.

Módszer: online kutatás (CAWI – Computer Assisted Web Interview)

A „minták” mérete és a vizsgálat időszaka:

- 2650 válaszadó az országos „mintán”, 1205 iskolából – 2023.05.17. – 06.09.
- 2229 válaszadó a magyar „mintán” (magyar tannyelvű gyerekek szülei), 463 iskolából – 2023.05.12. – 06.09.

Kérdőív: 45 kérdés, mintegy 85 változó, 17 perces átlagos kitöltési idő.

A kutatás nem reprezentatív, viszont úgy véljük, hogy az eredmények megbízható becslést nyújtanak a romániai szülők populációjára nézve. A validitás növelése érdekében két módszert alkalmaztunk: az adatok súlyozását és a minta telítettségének vizsgálatát.

- Súlyozás – az adatbázist a beiratkozott diákok eloszlásához igazítottuk, figyelembe véve 155 előre meghatározott réteget: oktatási szint, oktatási nyelv, település mérete, iskola mérete, korábbi évek vizsgaeredményei (képeségteszta és érettségi), valamint a válaszadó szülők medián korcsoportját jelentő 35–49 éves népesség lakóhelyi és iskolai végzettség szerinti eloszlását. (Lásd az 1-es mellékletet.)
- A minta telítettségének tesztelése – folyamatosan figyeltük a vélemények eloszlását és változását négy előre meghatározott kérdés esetén. Az első 1000 válaszadó után ezek statisztikai szórásai $\pm 2,6\%$ -nál kisebb változást mutattak. (Lásd a 2-es mellékletet.)

A módszertani közelítések ellenére a „minta” az alábbi pontokban tér el a szülők populációjától:

- Túlnyomó többségben a tanulók anyja válaszolt a kérdőívre (91%).
- A válaszadók között felülreprezentáltak azok, akik magasabb végzettséggel rendelkeznek, városi környezetben élnek, és általában idősebbek, mint a becsült romániai szülőpopuláció. Ez azt is jelenti, hogy alulreprezentáltak az alacsonyabban iskolázottak, a falun élők, illetve azok, akik fiatalabb korban vállalnak gyermeket, beleértve a roma népességet is.
- A diákpulációt tekintve enyhén felreprezentáltak a közepes méretű oktatási intézmények (180–700 diák között), az első ciklusos osztályok (előkészítő, 5. osztály, 9. osztály), valamint Dél-Munténia és az Északkelet fejlesztési régiók tanulói.

Úgy véljük, hogy az eredmények a szülők többségének véleményét képviselik, különösen azokét, akiknek társadalmi státusza kissé magasabb a valóságos populációhoz képest. Ugyanakkor tudatában vagyunk annak, hogy azok, akik részt vettek a kérdőív kitöltésében, valószínűleg nagyobb figyelmet fordítanak az oktatásra, mint a szülők általános népessége.

A válaszadók (szülők) megoszlása

		Becsült populáció	EduMonitor
A válaszadó a gyerek	Anyja	-	91,6
	Apja	-	7,5
	Más hozzátartozója	-	1,0
Korcsoportok *	35 év alatt	27,6	8,6
	35–39 év	31,2	20,3
	40–44 év	28,1	29,3
	45–49 év	7,9	24,6
	50 év és felette	5,2	17,2
Iskolai végzettség **	Alapfok	19,4	18,2
	Szakiskola	10,9	12,6
	Középfok	44,5	39,9
	Felsőfok	25,2	29,3
Etnikum ***	Román	89,3	90,8
	Magyar	6,0	7,8
	Roma	3,4	0,9
	Egyéb	1,2	0,5
A háztartás jövedelmének szubjektív értékelése	Nehézségekkel élnek	-	12,4
	Beosztással kijönnek	-	14,4
	Elfogadhatóan élnek	-	52,6
	Anyagi gondok nélkül élnek	-	10,8
	Nem válaszol (NV)	-	9,8

* A női populáció kor szerinti eloszlása azokban a háztartásokban, ahol van 6–18 éves saját gyerek (vagy a házastárs, élettárs gyereke). 2011-es népszámlálási adatok: [IPUMS](#).

** A 35–49 éves női populáció iskolai végzettség szerinti megoszlása (függetlenül attól, hogy van-e gyerekük). Adatforrás: [INS Tempo online](#) (saját számítás az AMG146F, AMG110J, AMG130H adattáblák alapján).

*** Össznépesség etnikai megoszlása a 2021-es népszámlálás eredményei alapján. Adatforrás: [INS](#).

A tanulók megoszlása (1)

		Tanulók	EduMonitor	Eltérés
A tanuló neme *	Fiú	51,4	52,8	103%
	Lány	48,6	47,2	97%
Oktatási szint **	Elemi	39,7	39,7	100%
	Általános	32,9	32,9	100%
	Elméleti líceum	12,8	12,8	100%
	Szaklíceum	7,8	7,8	100%
	Vokacionális képzés	2,5	2,5	100%
	Szakiskola	4,2	4,2	100%
Osztály **	Előkészítő	8,3	10,0	120%
	1. osztály	8,1	7,6	94%
	2. osztály	7,8	7,4	95%
	3. osztály	7,7	6,8	89%
	4. osztály	7,8	7,9	101%
	5. osztály	8,1	9,7	120%
	6. osztály	8,4	8,9	106%
	7. osztály	8,4	6,9	83%
	8. osztály	8,1	7,4	91%
	9. osztály	7,7	8,6	112%
	10. osztály	6,1	6,8	111%
	11. osztály	7,8	6,3	81%
	12. osztály	5,8	5,6	96%
Tannyelv **	Román	93,8	93,8	100%
	Magyar	5,2	5,2	100%
	Német	0,9	0,6	69%
	Egyéb	0,1	0,4	276%

* Adatforrás: INS 2022, [Femeile și bărbații: parteneriat de muncă și viață](#)

** Adatforrás (beiskolázási számok): SIIIR 2022/2023, [Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România](#)

A tanulók megoszlása (2)

		Tanulók	EduMonitor	Eltérés
Az iskola mérete *	1.000 tanuló felett	19,2	19,5	101%
	700–999 tanuló	20,2	19,3	96%
	400–699 tanuló	21,6	22,2	103%
	180–399 tanuló	19,5	20,7	106%
	180 tanuló alatt	19,5	18,3	94%
Településtípus (iskola) *	Város	67,5	67,3	100%
	Falu	32,5	32,7	101%
Településtípus (lakhely) **	Város	50,0	60,6	121%
	Falu	50,0	39,4	79%
Település mérete (iskola) *	Bukarest	10,2	10,1	99%
	100.000 lakos felett	23,7	23,1	97%
	20.000–100.000 lakos	20,1	23,4	116%
	2.500–20.000 lakos	22,2	19,6	88%
	2.500 lakos alatt	23,8	23,9	100%
Fejlesztési régió (iskola) *	Északkelet	18,3	22,3	122%
	Délkelet	12,3	12,5	102%
	Dél-Munténia	14,1	18,8	133%
	Délnyugat-Olténia	9,0	4,8	54%
	Nyugat	8,2	7,0	86%
	Északnyugat	13,3	13,4	101%
	Közép	12,6	10,3	82%
	Bukarest-Ilfov	12,2	10,9	89%

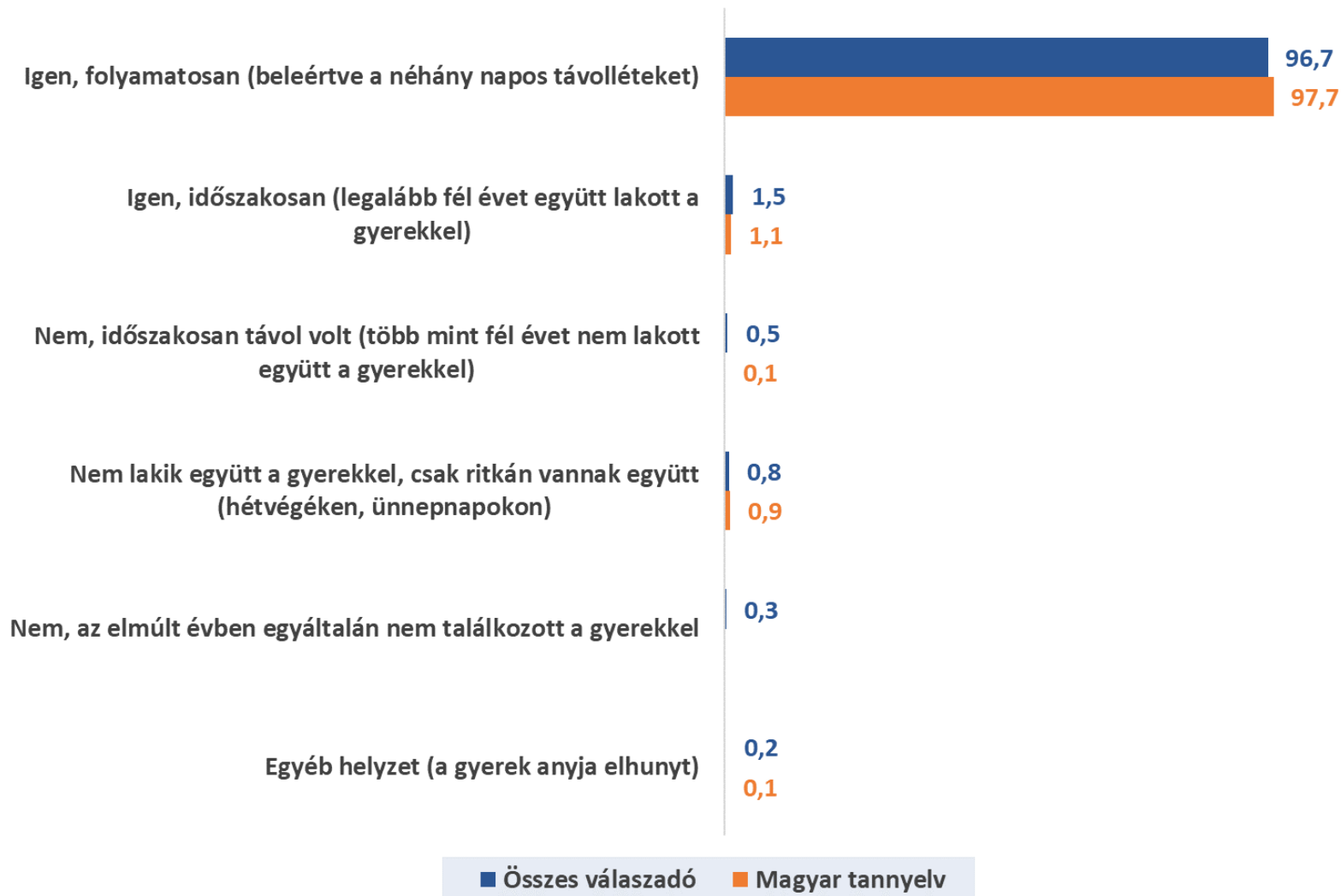
* Adatforrás (beiskolázási számok): SIIIR 2022/2023, [Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România](#)

** Adatforrás: a 6–18 éves rezidens lakosság 2022. január 1-jén, INS, [Tempo online](#), POP105A adattábla

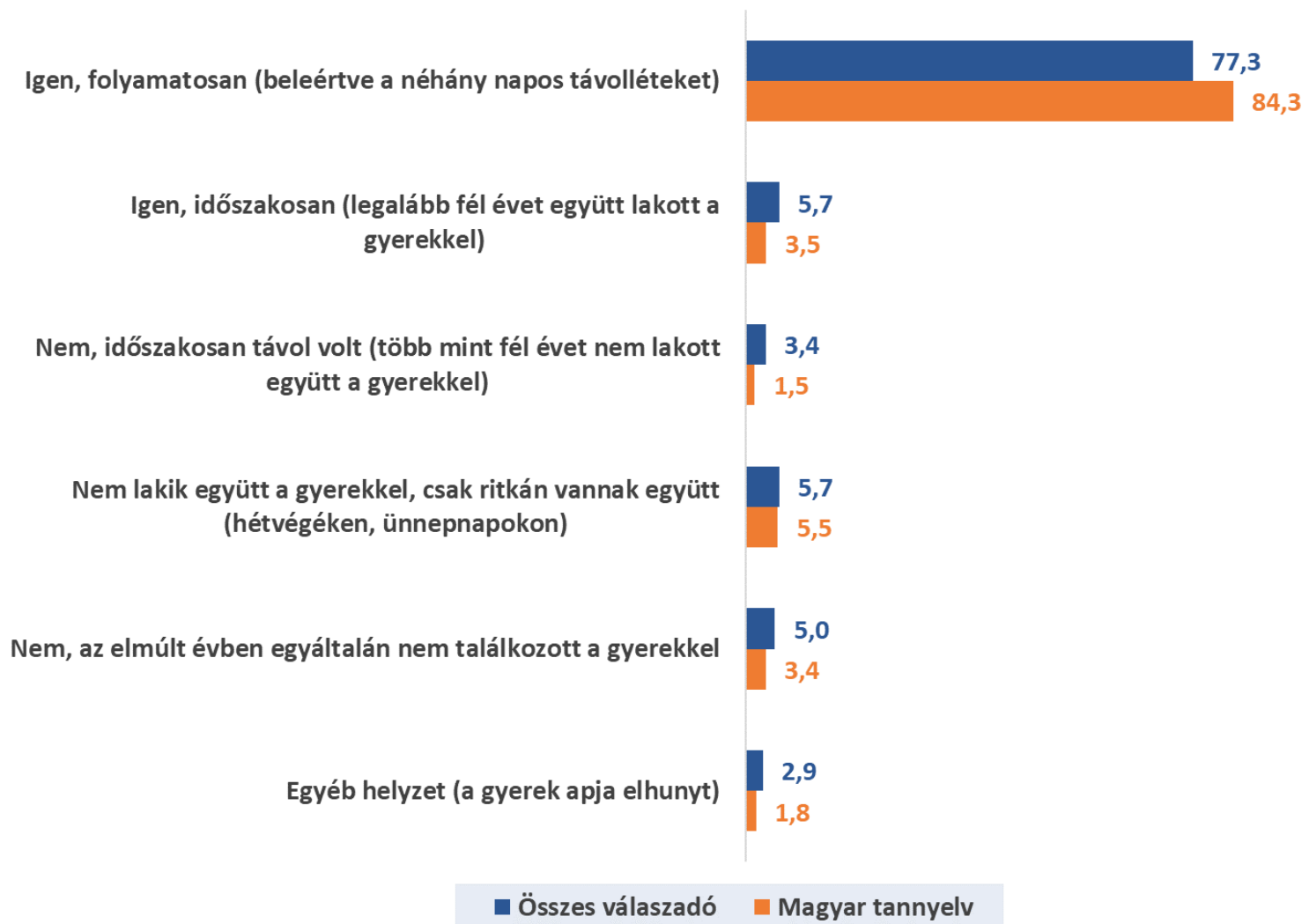
Családi háttér

- A kutatásban részt vevő szülők válaszai alapján a romániai közoktatásban tanuló gyerekek 96,7%-a együtt él az anyjával, 77,3%-a az apjával (is). Azon családok aránya, ahol mindkét szülő folyamatosan együtt él iskolás gyermekével 77%-ra tehető.
- Az apák jelenléte ritkább, 9,1%-uk csak időszakosan lakott együtt a családdal az elmúlt évben, 5,7%-uk pedig csak alkalmasszerűen (hétvégéken, ünnepnapokon) találkozik a gyerekekkel. A családok 5%-ában az apa egyáltalán nem találkozott a gyerekével (legalább) az elmúlt egy évben, illetve a válaszadók 2,9%-a számolt be arról, hogy az apa már nincs életben.
- A magyar tannyelvű osztályokba járó szülők jelenléte valamivel hangsúlyosabb, a gyerekek 84%-a él együtt folyamatosan mindkét szülőjével.
- Kutatásunkban kitértünk a szülők migrációs tapasztalatára is. Az anyák 14,2%-ának van migrációs háttere, 13,3%-uk korábban tartózkodott külföldön legalább egy évet, illetve 0,9%-uk jelenleg él külföldön. Az apák érintettsége nagyobb, 13,8%-uk korábban, 5%-uk pedig jelenleg él külföldön, legalább fél éve. Összességében 23%-ra tehető a családok migrációs érintettsége, azokat a háztartásokat számítva, ahol legalább az egyik szülő élt külföldön legalább egy évet 1989 után, avagy jelenleg egyikük legalább hat hónapja külföldön tartózkodik.
- A magyar válaszadók esetében a migrációs tapasztalat kevésbé jellemző, mint országos szinten. Az anyák 11, az apák 15%-a élt vagy él huzamosabb ideig külföldön. Az összesített migrációs érintettség a magyar családok esetében 19%-os.

Az elmúlt évben a tanuló anyja együtt lakott a gyerekekkel? (%)

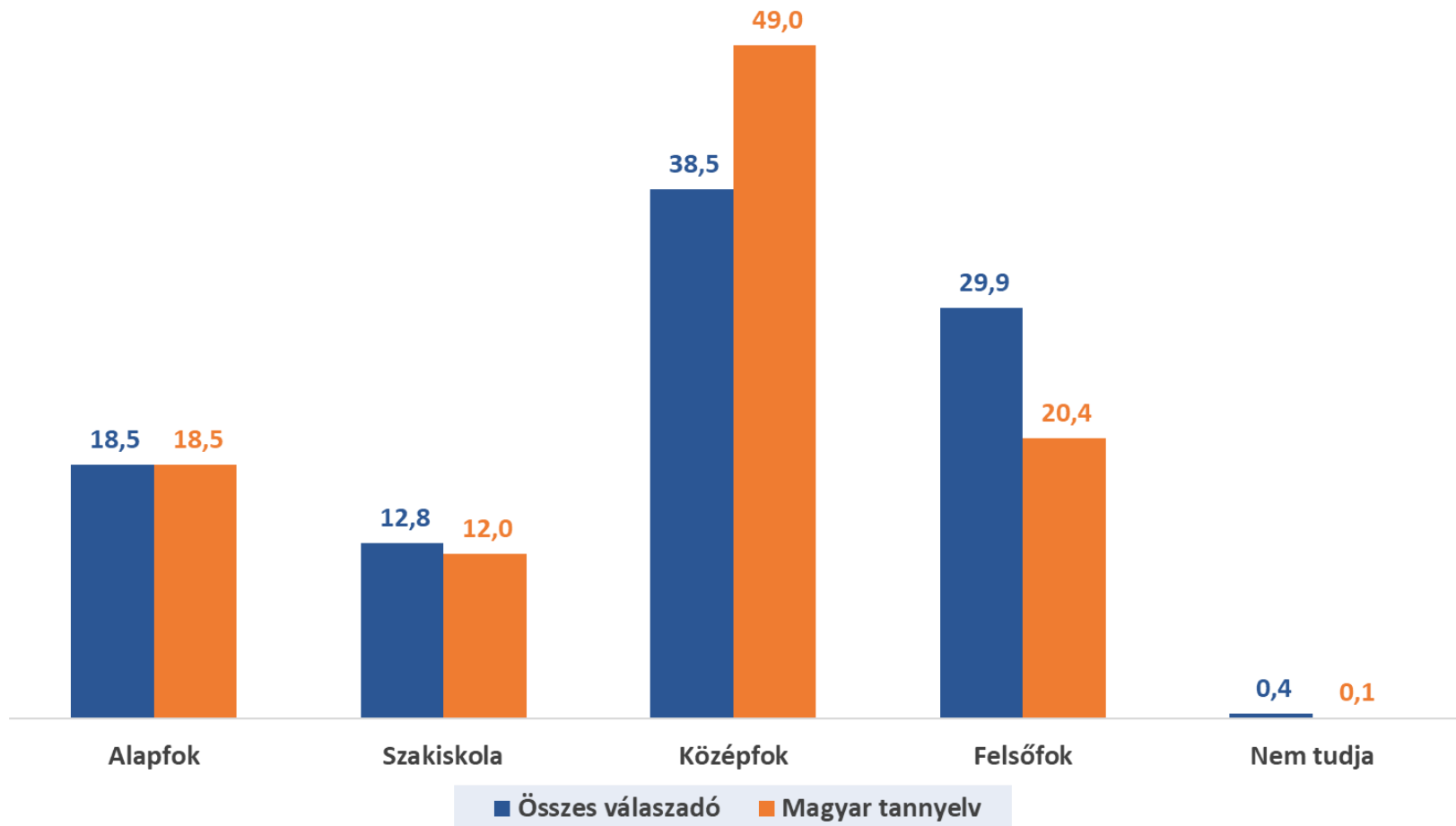

Az elmúlt évben a tanuló apja együtt lakott a gyerekekkel? (%)

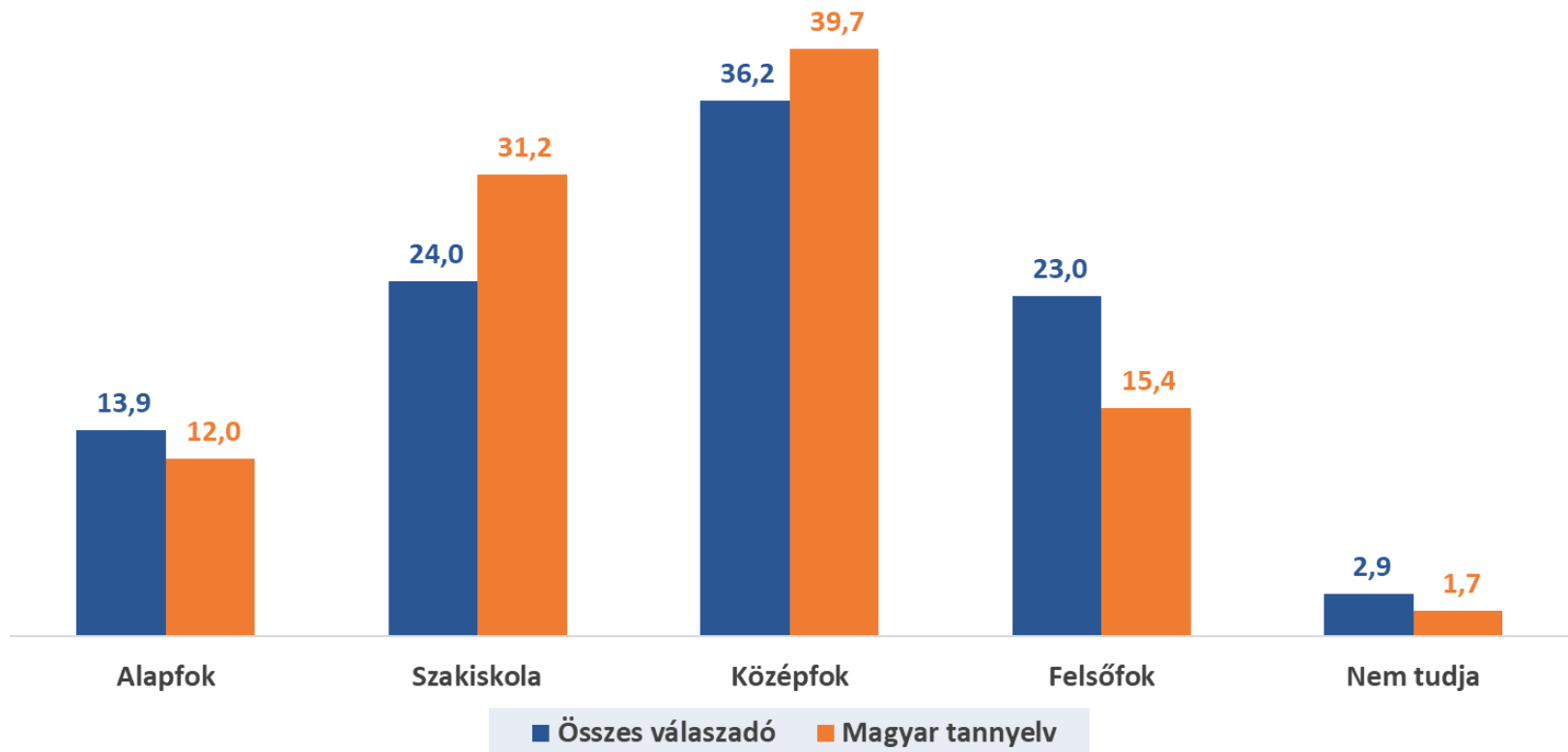

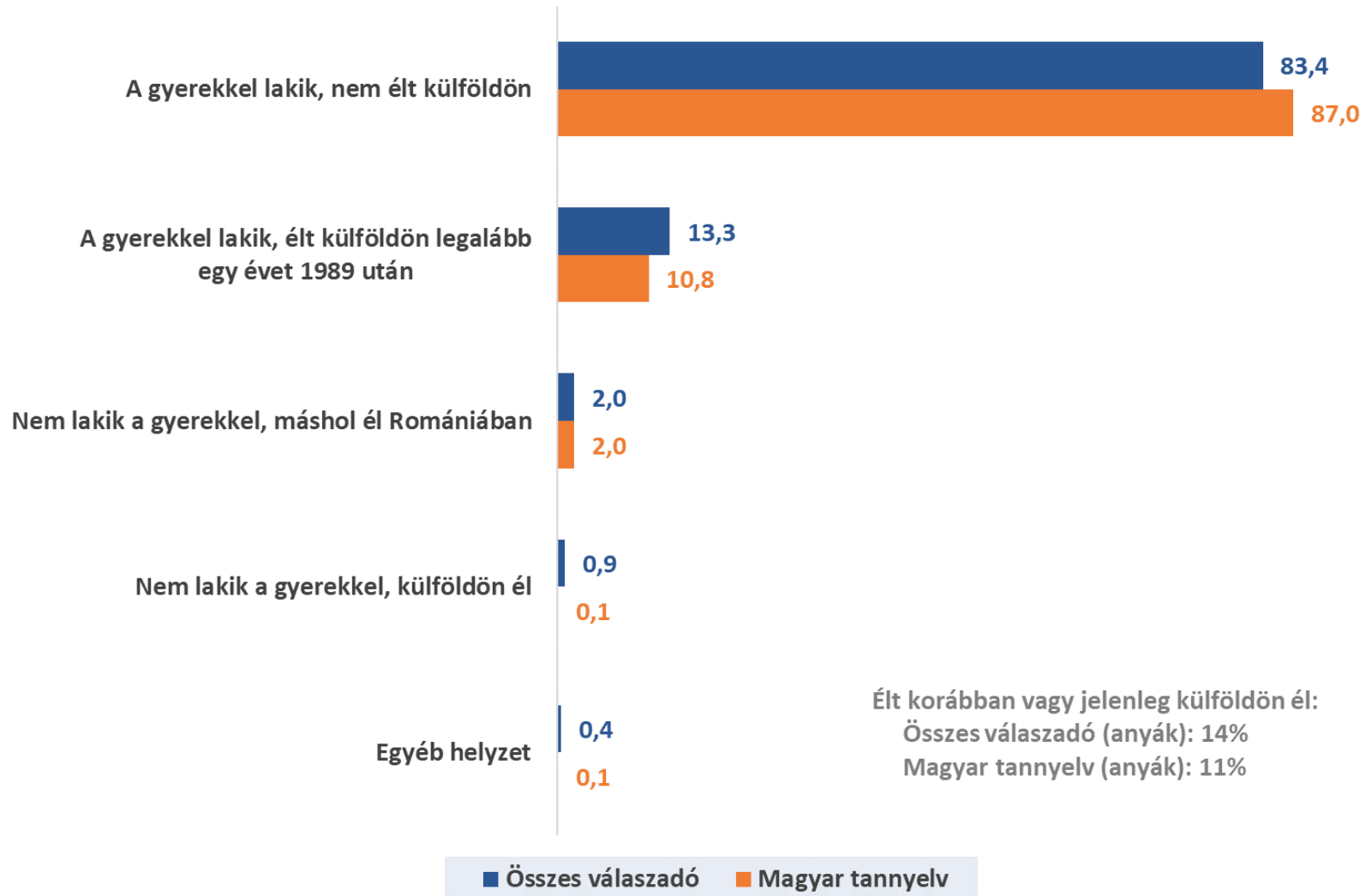
Az anyák iskolai végzettsége (%)

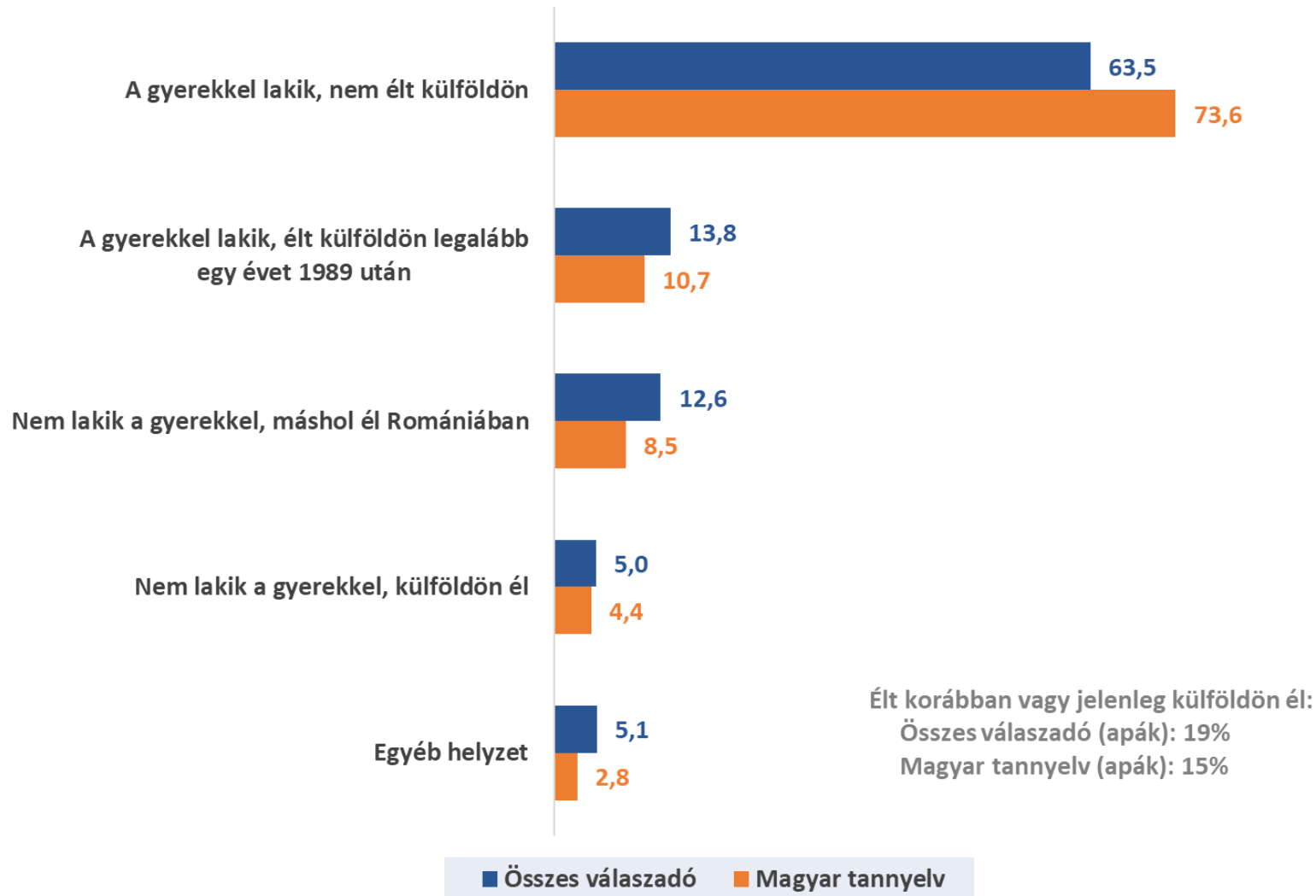
Az apák iskolai végzettsége (%)

Az anyák jelenlegi helyzete és migrációs tapasztalata (%)

Az apák jelenlegi helyzete és migrációs tapasztalata (%)

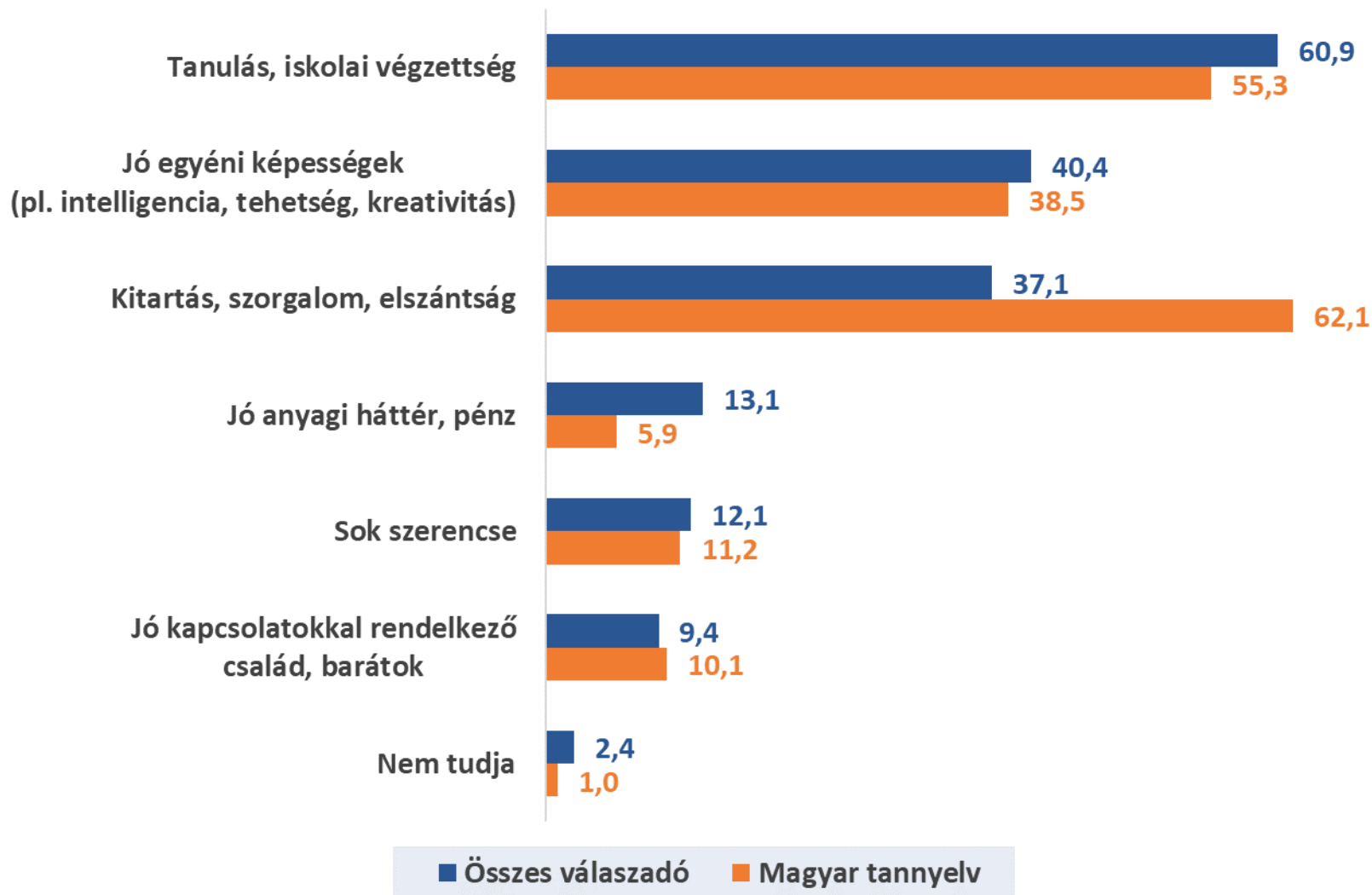

Általános attitűdök

- A szülők többsége szerint a tanulás a legfontosabb tényező a gyerek jövőbeni munkaerőpiaci sikere szempontjából, a válaszadók 61%-a gondolja így. E mellett a jó egyéni képességek (40%), illetve a kitartás és a szorgalom (37%) fontosak abban, hogy a gyermek majd megfelelő munkát találjon magának. A kérdőívben felkínált egyéb tényezők kevésbé fontosak: az anyagi háttér a válaszadók 13, a szerencsét 12, a jó kapcsolatokat 9%-a jelölte meg. Ez utóbbiak az alacsonyabb státuszú társadalmi rétegek számára fontosabbak, a kisebb települések, a kisebb iskolák, az alacsonyabb iskolai végzettségű és jövedelmű válaszadók esetében.
- A magyar tannyelven tanulók szüleinek attitűdje jelentősen eltér az átlagtól, körükben a siker legfontosabb feltétele a „kitartás, szorgalom, elszántság”, ezt a válaszadók 62%-a említette. A tanulás a második helyen szerepel 55%-kal, a harmadik helyen pedig a jó egyéni képességek állnak, ezt a válaszadók 39%-a említette.
- Ugyanebben a regiszterben rákérdeztünk arra is, hogy mit gondolnak a szülők: gyermekük itthon vagy külföldön fog majd elhelyezkedni? Az általános iskolások vagy középfokon tanulók szüleinek relatív többsége (43%-a) úgy gondolja, hogy itthon, 22%-uk pedig, hogy külföldön fog majd élni gyermeke, és mintegy egyharmaduk nem tudott véleményt formálni ebben a kérdésben. Az emigráció perspektívája az elméleti líceumos gyerekek, a nagyvárosi környezetben élő, a magasabban kvalifikált, illetve a migrációs tapasztalattal rendelkező szülők körében hangsúlyosabb.
- A válaszadók abszolút többsége, 55%-a elégedetlen a romániai oktatás színvonalával, és csupán 29%-uk elégedett, 16%-uk nem akart vagy tudott véleményt formálni ebben a kérdésben. Az elégedettek aránya az alacsonyan iskolázottak, a kisebb településeken élők körében hangsúlyosabb. A kritikusok között felülreprezentáltak az általános iskolába járók, illetve az elméleti líceumok diákjainak szülei, és arányuk lineárisan nő az iskola, illetve a település méretével. A diplomás szülők 68%-a, a bukaresti válaszadók 77%-a elégedetlen az oktatás általános színvonalával.
- A magyar tannyelven tanulók szülei valamivel elégedetlenebbek, mint az országos átlag, 60%-uk elégedetlen és csupán 23%-uk elégedett az oktatás színvonalával.

Mit gondol, mi a legfontosabb abban, hogy a gyermeke majd jó állást, megfelelő munkát találjon magának?

Két választási lehetőség (%)

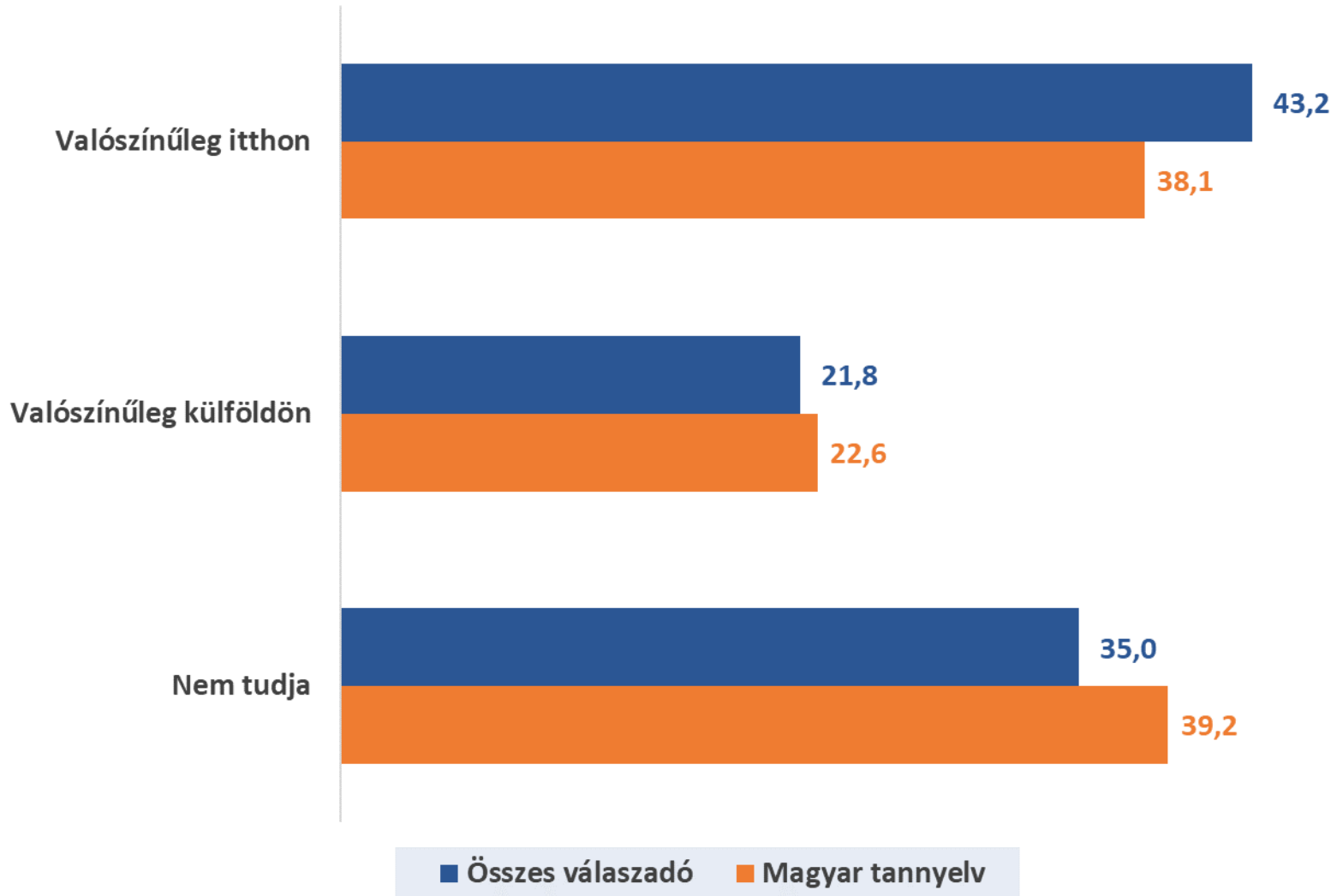
A siker összetevői háttérváltozók szerint (%)

		Tanulás	Képességek	Kitartás	Pénz	Szerencse	Kapcsolatok
Iskola mérete	180 tanuló alatt	55	32	37	15	20	8
	180–399 tanuló	61	37	35	13	13	9
	400–699 tanuló	63	39	38	10	10	9
	700–999 tanuló	57	46	38	15	11	11
	1.000 tanuló felett	68	49	38	13	8	10
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	59	36	31	20	17	7
	1.000–2.500 lakos	59	31	38	13	17	9
	2.500–15.000 lakos	64	38	41	13	10	9
	15–100.000 lakos	61	46	35	10	11	11
	100.000 lakos felett	60	45	40	13	9	10
	Bukarest	64	47	33	16	10	10
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	54	28	29	20	23	10
	Szakiskola	60	31	36	16	13	7
	Középfok	61	40	36	11	11	11
	Felsőfok	65	52	44	10	7	9
Jövedelem szubjektív megítélése	Nehézségekkel élnek	53	33	31	15	20	7
	Beosztással kijönnek	60	36	39	17	13	11
	Elfogadhatóan élnek	64	42	39	13	12	10
	Anyagi gondok nélkül élnek	62	46	40	11	4	10
Összes válaszadó		61	40	37	13	12	9

Mit gondol, ha felnőtt a gyereke, inkább itthon, vagy inkább külföldön fog élni?

Az 5. vagy nagyobb évfolyamos gyerekek szülei (%)

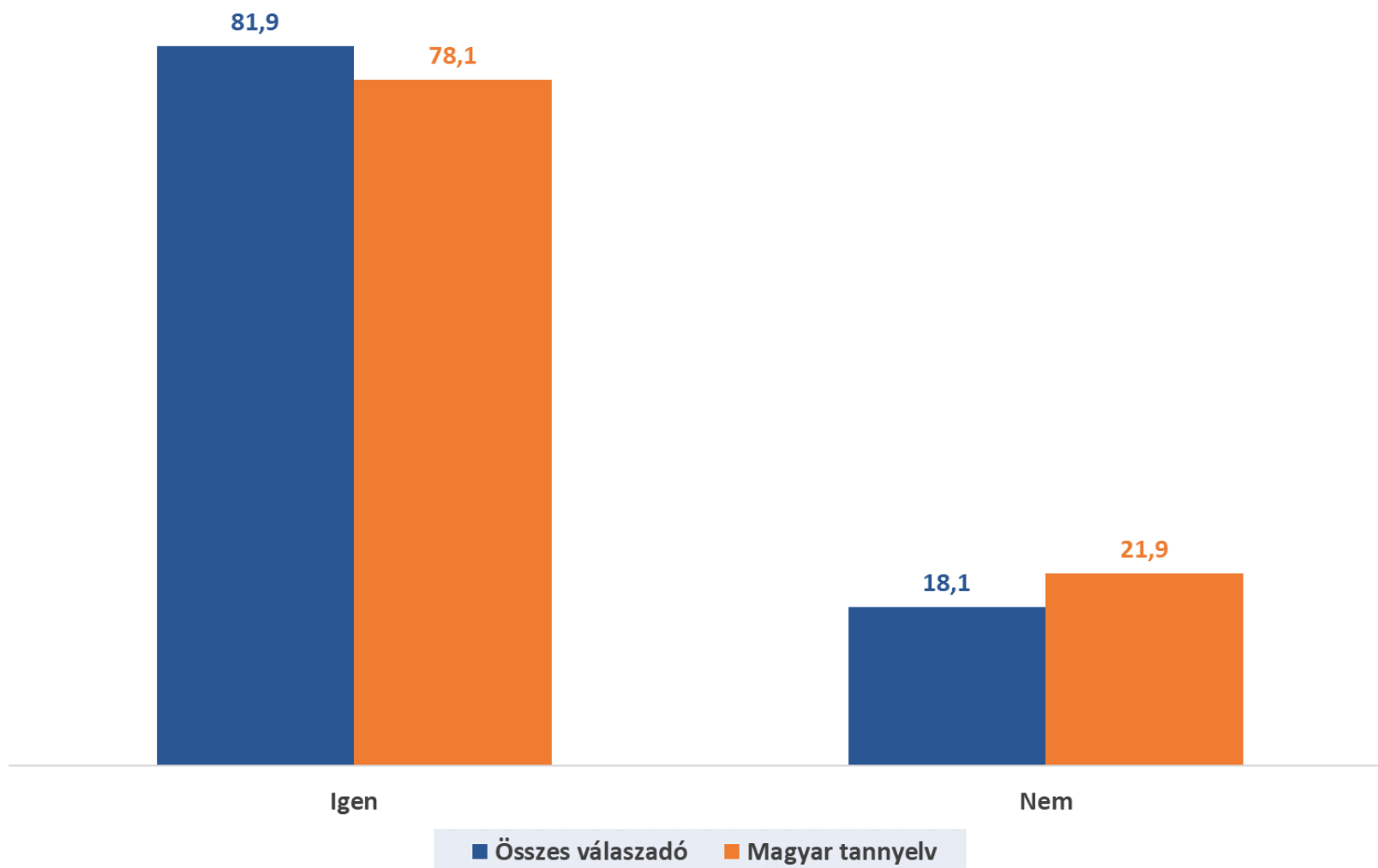

Az emigráció perspektívája háttérváltozók szerint (%)

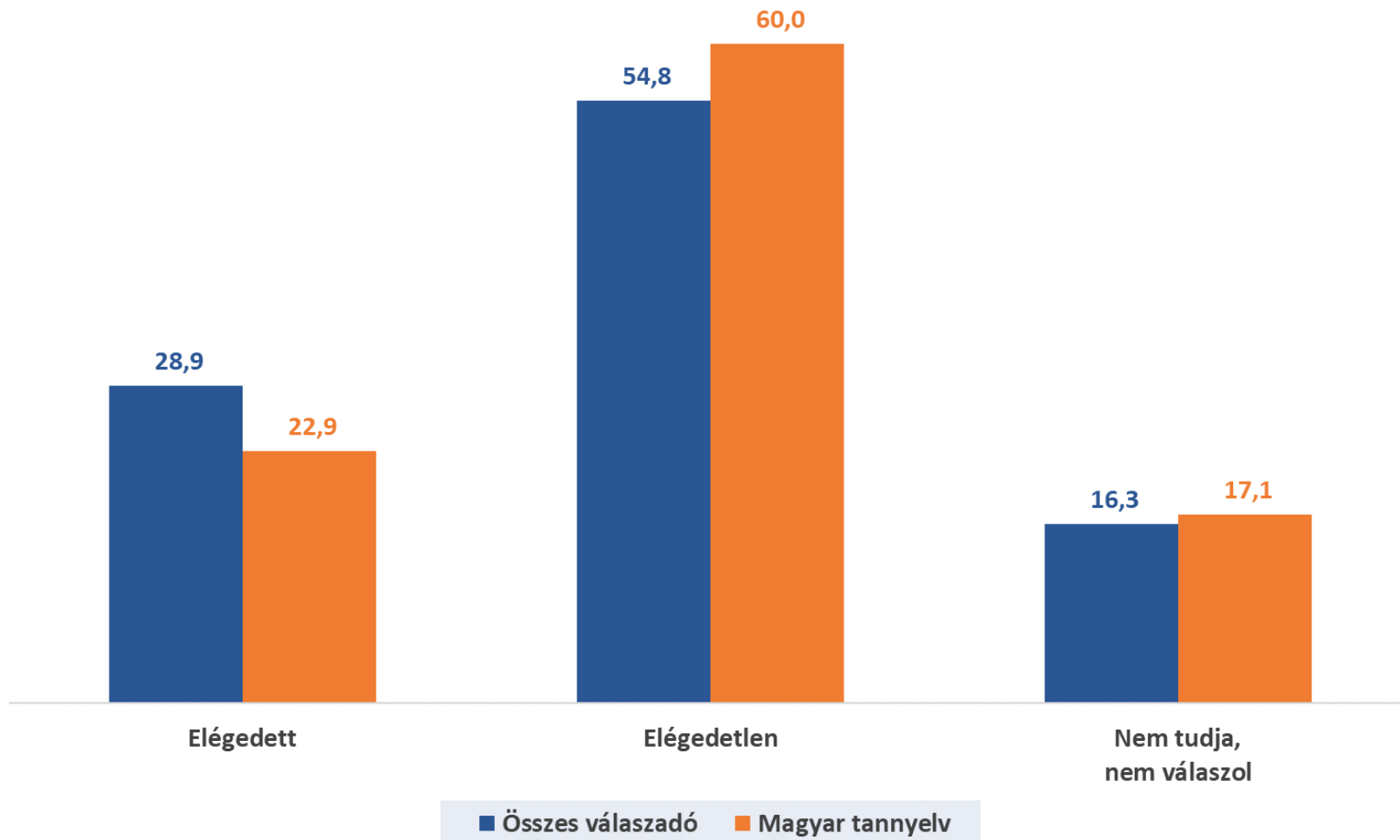
		Valószínűleg itthon	Valószínűleg külföldön	Nem tudja
Oktatási szint	Általános	39	22	38
	Elméleti líceum	43	25	32
	Szaklíceum	55	15	30
	Vokacionális képzés	56	20	24
	Szakiskola	45	21	34
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	40	18	42
	1.000–2.500 lakos	41	15	44
	2.500–15.000 lakos	48	20	33
	15–100.000 lakos	45	23	31
	100.000 lakos felett	43	24	33
	Bukarest	35	34	31
Válaszdó iskolai végzettsége	Alapfok	47	20	34
	Szakiskola	36	18	47
	Középfok	44	21	36
	Felsőfok	44	26	30
Jövedelem szubjektív megítélése	Nehézségekkel élnek	39	27	34
	Beosztással kijönnek	42	19	40
	Elfogadhatóan élnek	45	22	33
	Anyagi gondok nélkül élnek	54	24	23
Szülői migrációs tapasztalat	Nincs	42	21	37
	Van	46	25	29
Összes válaszadó		43	22	35

A gyerek a lakhelyéhez legközelebb található (körzeti) iskolába jár?

Az elemista gyerekek szülei (%)

Milyen mértékben elégedett Ön az oktatás színvonalával általában Romániában? (%)

Elégedettség háttérváltozók szerint (%)

		Elégedett	Elégedetlen	NT, NV
Oktatási szint	Elemi	33	50	17
	Általános	25	58	17
	Elméleti líceum	20	65	15
	Szaklíceum	33	56	11
	Vokacionális képzés	35	54	11
	Szakiskola	29	48	23
Iskola mérete	180 tanuló alatt	35	41	24
	180–399 tanuló	32	46	22
	400–699 tanuló	29	56	15
	700–999 tanuló	23	65	12
	1.000 tanuló felett	25	65	10
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	39	40	21
	1.000–2.500 lakos	36	40	24
	2.500–15.000 lakos	29	52	20
	15–100.000 lakos	29	58	13
	100.000 lakos felett	23	65	12
	Bukarest	14	77	9
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	42	31	27
	Szakiskola	34	41	26
	Középfok	24	60	16
	Felsőfok	25	68	7
Összes válaszadó		29	55	16

Az oktatási rendszer problémái, aktuális témák

Az oktatási rendszer problémái

- Annak ellenére, hogy a lekérdezés a május 22-én elkezdődött tanügyi sztrájkkal egyidőben zajlott, a szülők nem az oktatás finanszírozásával kapcsolatos problémákat látják a legfontosabbnak. Az alacsony pedagógusi béreket a megkérdezettek 23%-a, az iskolák felszereltségét pedig 17%-a jelölte meg az oktatási rendszer első három problémája között.
- A legjelentősebb problémának a szülők a tantervek elavultságát tekintik (a gyerekek nem azt tanulják, amire szükségük lenne), ezt 36%-uk említette, illetve a magánórák szükségességét látják (a mostani rendszer a magánórákat ösztönzi), ezt a válaszadók 32%-a jelölte meg.
- A harmadik legfontosabb problémakör az érdektelenséget jelöli meg, a válaszadók 26%-a szerint a diákok, 25%-a szerint a pedagógusok, 21%-a szerint a szülők jelentős része érdektelen az oktatással szemben.
- A már említett finanszírozási kérdések tehetők a negyedik helyre, ezt követően a szülők a diákok túlterheltségét, illetve a magolás problémáját, a kritikus gondolkodásra nevelés hiányát jelölték meg. Ez utóbbi két problémát a válaszadók 20-20%-a említette.

- A magyar tannyelven tanuló gyerekek szüleinek véleménye jelentősen eltér az országos trendektől. Itt is a tanterv elavultsága a vezető tanügyi probléma, viszont sokkal nagyobb arányuk, 59%-uk említette ezt. A magyarok körében a második probléma a diákok túlterheltsége (40% említette), a harmadik pedig a mechanikus tanulás előtérbe helyezése az önálló gondolkodás kárára (31% említette). Az első három probléma esetében a magyar szülők sokkal nagyobb súllyal említették ezeket, mint a többségi nyelven tanuló diákok szülei, valószínűleg a román nyelv oktatásával, tanulásával kapcsolatos nehézségek is ezeket a tényezőket erősítik.
- A negyedik probléma a magánórák ösztönzése, ezt hasonló arányban említették a magyar szülők, mint a többségiek.
- A magyar diákok hozzátartozói még az egyenlőtlenségeket (a kisebb, falusi iskolák hátrányát) említették az országos „mintához” képest nagyobb arányban, ugyanakkor kevésbé tekintik problémának a pedagógusok alacsony bérét, a gyerekek tanításával kapcsolatos kiadásokat, illetve az iskolák felszereltségét.

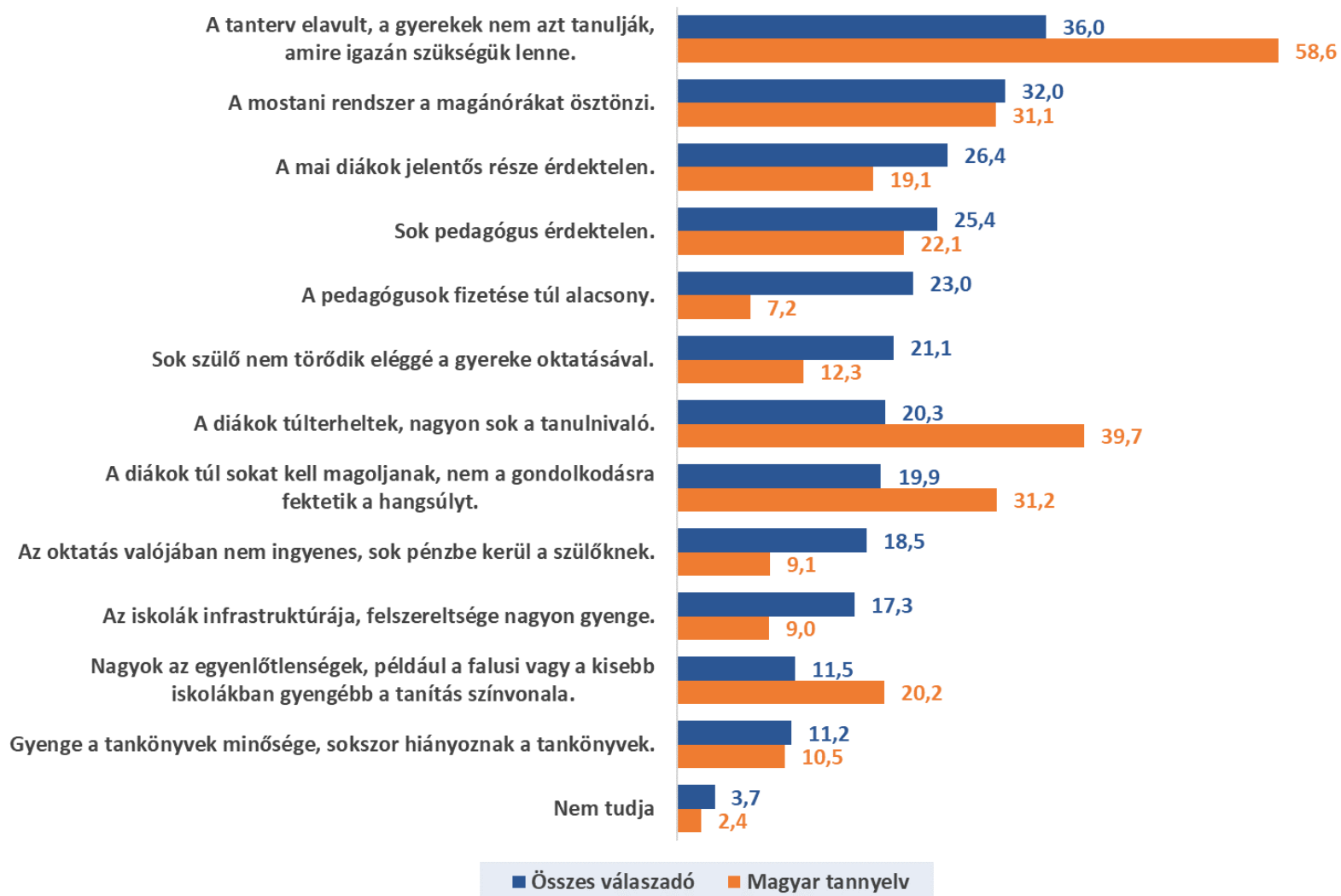
Egyes oktatásügyi intézkedések értékelése

- A jelenleg már érvényben lévő, illetve az új tanügyi törvényben előrelátott egyes intézkedések kapcsán jelentősen megosztott a szülők véleménye.
- A legnagyobb elvárások a fegyelmezéssel kapcsolatos intézkedésekkel kapcsolatban vannak, a szülők túlnyomó többsége (78%-a) egyetért azzal, hogy az osztálytermekben térfigyelő kamerák legyenek felszerelve, 75%-uk támogatja azt, hogy problémás esetben egy diák legyen kizárható a tanintézményből, és 74%-uk jónak látná, ha a pedagógusoknak több eszközük lenne a diákok fegyelmezésére.
- A szülők szemszögéből a szigor nem csak a diákokat kellene érintse, hanem ugyanúgy fontos, a válaszadók 70%-a szerint, hogy egy pedagógus is kizárható legyen az iskolából, amennyiben valamilyen szempontból problémák merülnek fel vele kapcsolatban.
- A diákok tehermentesítését is támogatja a többség, a résztvevők 58%-a szerint a tananyagot és az óraszámokat, illetve 53% szerint a házi feladatok mennyiségét csökkenteni kellene.
- Egyes konkrét intézkedések kapcsán nagyon megosztott a szülői közösség. A felvételi vizsga ismételt bevezetését a válaszadók 50%-a támogatja és 35%-a ellenzi. A jelenleg érvényben lévő, a felvételi során az 5-8. osztályos médiát figyelmen kívül hagyó rendelkezést a szülők relatív többsége, 46%-a ellenzi, ugyanakkor 42%-a helyesli.
- A jelentős társadalmi vitát generáló vallásoktatás esetében a szülők többsége azon a véleményen van, hogy a vallásóra legyen kötelező az iskolákban, viszont csak 30%-uk gondolja azt, hogy a vallás érettségi tantárggyá kellene váljon.
- Az első próbaév után, a tanév öt modulra való felosztásával a válaszadók 57%-a nem ért egyet.

- A magyar szülők véleménye néhány ponton jelentősen eltér a többségi véleménytől. A fegyelmezés kérdése számukra is fontos, viszont sokkal kisebb arányban látják ennek eszközét az osztálytermi térfigyelő kamerákban.
- A diákok tehermentesítését nagyobb arányban igénylik, szinte teljes konszenzus van abban, hogy a tananyagot és az óraszámokat csökkenteni kellene.
- Körükben még jelentősebben elutasított az idei évben bevezetésre került rendelkezés, amely során a felvételi médiát csupán a képességvizsga határozza meg, és nem számít bele az 5–8. osztályos tanulmányi átlag.
- A vallásoktatásra nagyobb igényt tartanak, 71%-uk szerint kötelező kellene legyen a hittanóra, és 40%-uk egyetért azzal, hogy lehessen érettségizni is ebből.
- Ugyanakkor a roma tanulók, avagy a sajátos nevelési igényű diákok elfogadottsága alacsonyabb körükben, mint a román tannyelven tanulók szülői közösségében.

Mit gondol, mi a legnagyobb probléma a jelenlegi romániai oktatási rendszerben?

Három választási lehetőség (% , az összes válaszadó gyakorisági sorrendje)

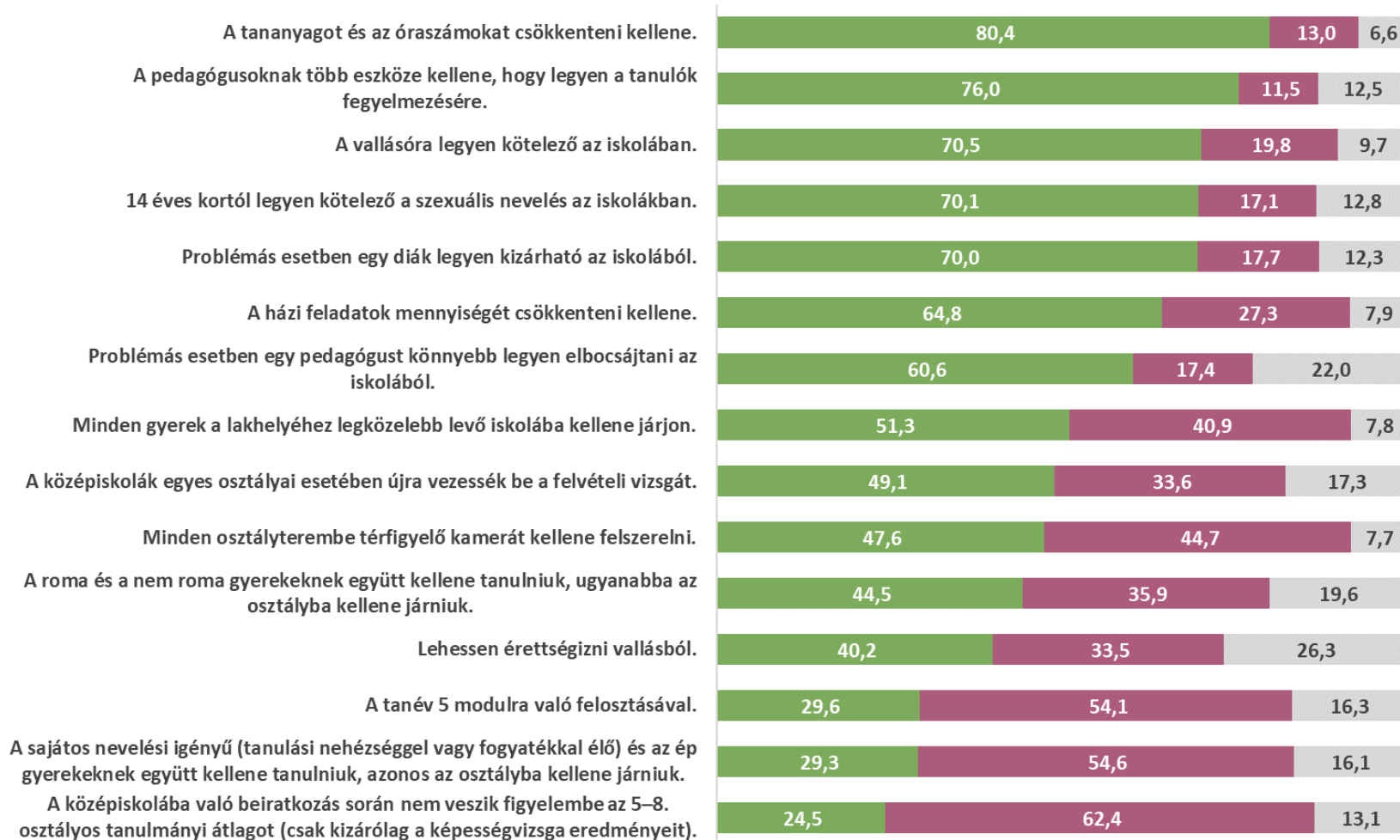

Az első tíz prioritás háttérváltozók szerint (%)

		Tanterv	Magánórák	Diákok érdektelensége	Pedagógusok érdektelensége	Alacsony fizetések	Szülők érdektelensége	Túlerheltség	Magolás	Magas költségek	Infrastruktúra
Oktatási szint	Elemi	30	27	26	19	24	23	21	16	23	19
	Általános	36	36	25	29	19	18	24	23	17	15
	Elméleti líceum	51	38	20	32	31	19	11	18	17	22
	Szaklíceum	43	30	35	23	22	28	22	29	15	15
	Vokacionális képzés	49	39	20	39	39	28	23	15	7	8
	Szakiskola	29	33	57	35	17	17	8	23	1	14
Tannyelv	Román	35	32	27	26	24	22	19	19	19	18
	Magyar	59	31	19	22	7	12	40	31	9	9
	Egyéb	27	51	31	29	15	6	17	9	13	20
Iskola mérete	180 tanuló alatt	26	22	27	21	23	22	19	16	21	10
	180–399 tanuló	27	28	29	23	16	24	28	18	13	15
	400–699 tanuló	39	35	22	26	25	19	20	21	18	19
	700–999 tanuló	42	36	27	29	25	21	18	19	20	19
	1.000 tanuló felett	45	39	27	28	25	19	17	24	22	23
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	30	25	32	18	23	25	19	14	16	14
	1.000–2.500 lakos	23	23	25	24	18	23	25	18	18	9
	2.500–15.000 lakos	37	30	31	22	22	20	23	19	17	15
	15–100.000 lakos	40	31	26	25	23	26	18	22	20	19
	100.000 lakos felett	43	38	26	28	28	17	20	21	21	25
	Bukarest	41	51	17	39	26	11	14	25	17	19
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	16	22	35	18	17	21	26	18	20	10
	Szakiskola	31	29	25	25	20	20	24	15	21	12
	Középfok	38	38	24	29	15	18	20	21	19	16
	Felsőfok	47	30	26	25	39	26	16	21	16	26
Összes válaszadó		36	32	26	25	23	21	20	20	19	17

Milyen mértékben ért Ön egyet a következőkkel? (%)

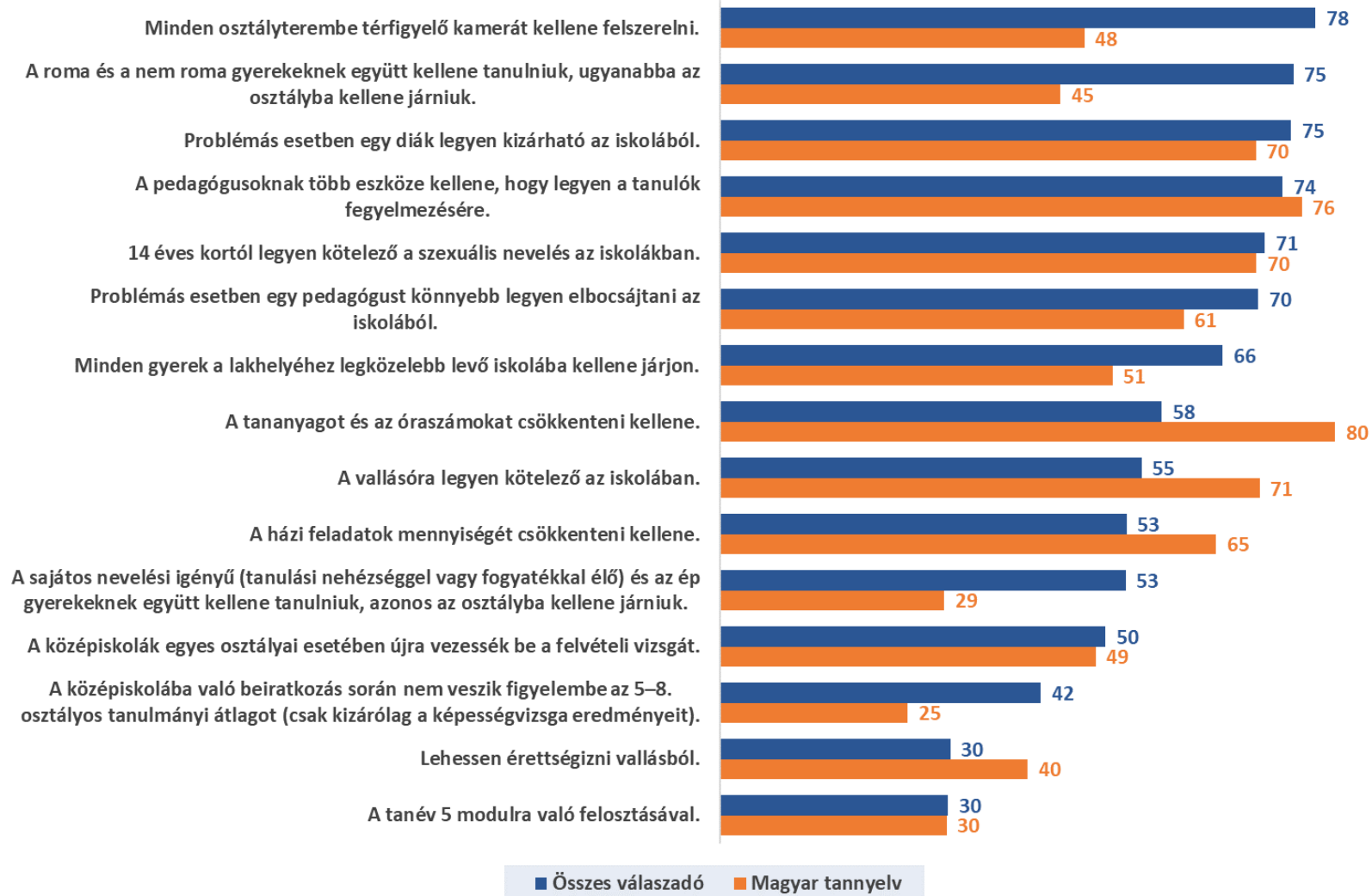
Magyar tannyelv

■ Egyetért ■ Nem ért egyet ■ NT, NV

Az egyes intézkedésekkel egyetértők aránya

%, az összes válaszadó gyakorisági sorrendje

Megosztó intézkedések háttérváltozók szerint (%)

		5 modul		Vallás érettségi		Felvételi az 5–8. átlag nélkül		Felvételi vizsga	
		Egyetért	Nem ért egyet	Egyetért	Nem ért egyet	Egyetért	Nem ért egyet	Egyetért	Nem ért egyet
Oktatási szint	Elemi	29	56	34	46	37	50	52	33
	Általános	28	59	29	52	37	51	44	39
	Elméleti líceum	28	61	21	67	56	35	51	40
	Szaklíceum	41	47	29	53	61	29	65	20
	Vokacionális képzés	19	69	45	49	45	48	58	30
	Szakiskola	46	36	28	41	45	34	52	27
Iskola mérete	180 tanuló alatt	30	52	31	44	34	53	54	25
	180–399 tanuló	30	54	36	46	39	41	45	38
	400–699 tanuló	30	57	26	53	40	48	51	33
	700–999 tanuló	31	59	29	57	48	44	51	37
	1.000 tanuló felett	27	61	29	57	48	43	51	40
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	26	57	36	36	38	48	56	28
	1.000–2.500 lakos	28	51	31	42	34	47	47	29
	2.500–15.000 lakos	30	60	26	57	40	51	49	37
	15–100.000 lakos	32	54	32	52	40	46	56	31
	100.000 lakos felett	31	60	31	53	52	40	49	38
	Bukarest	28	61	21	69	50	44	42	49
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	37	46	39	36	41	39	51	26
	Szakiskola	27	56	30	45	28	56	46	28
	Középfok	27	58	27	53	37	50	52	34
	Felsőfok	31	62	29	61	56	40	50	43
Összes válaszadó		30	57	30	51	42	46	50	35

Megosztó intézkedések háttérváltozók szerint (%)

		SNI gyerekek integrálása		Házi feladatok csökkentése		Kötelező vallásóra		Csökkentett tananyag	
		Egyetért	Nem ért egyet	Egyetért	Nem ért egyet	Egyetért	Nem ért egyet	Egyetért	Nem ért egyet
Oktatási szint	Elemi	53	33	53	37	65	25	48	37
	Általános	54	32	55	37	52	38	64	24
	Elméleti líceum	47	41	47	45	37	50	63	28
	Szaklíceum	51	32	51	42	44	43	65	24
	Vokacionális képzés	53	43	50	44	61	38	67	29
	Szakiskola	68	21	57	26	57	25	62	23
Iskola mérete	180 tanuló alatt	56	25	48	41	68	21	49	29
	180–399 tanuló	55	30	51	37	67	26	52	37
	400–699 tanuló	51	36	56	38	51	35	61	28
	700–999 tanuló	53	37	52	41	48	43	62	28
	1.000 tanuló felett	51	38	58	35	43	46	65	26
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	60	25	46	45	75	16	48	36
	1.000–2.500 lakos	54	23	49	38	67	21	46	35
	2.500–15.000 lakos	52	36	53	39	54	36	60	28
	15–100.000 lakos	50	38	52	40	53	37	63	27
	100.000 lakos felett	53	37	60	35	48	41	63	27
	Bukarest	55	36	58	35	34	56	65	28
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	64	17	54	36	78	15	48	37
	Szakiskola	59	22	58	29	62	23	48	27
	Középfok	55	31	53	37	52	36	58	29
	Felsőfok	41	51	50	46	43	49	68	27
Összes válaszadó		53	33	53	38	55	34	58	30

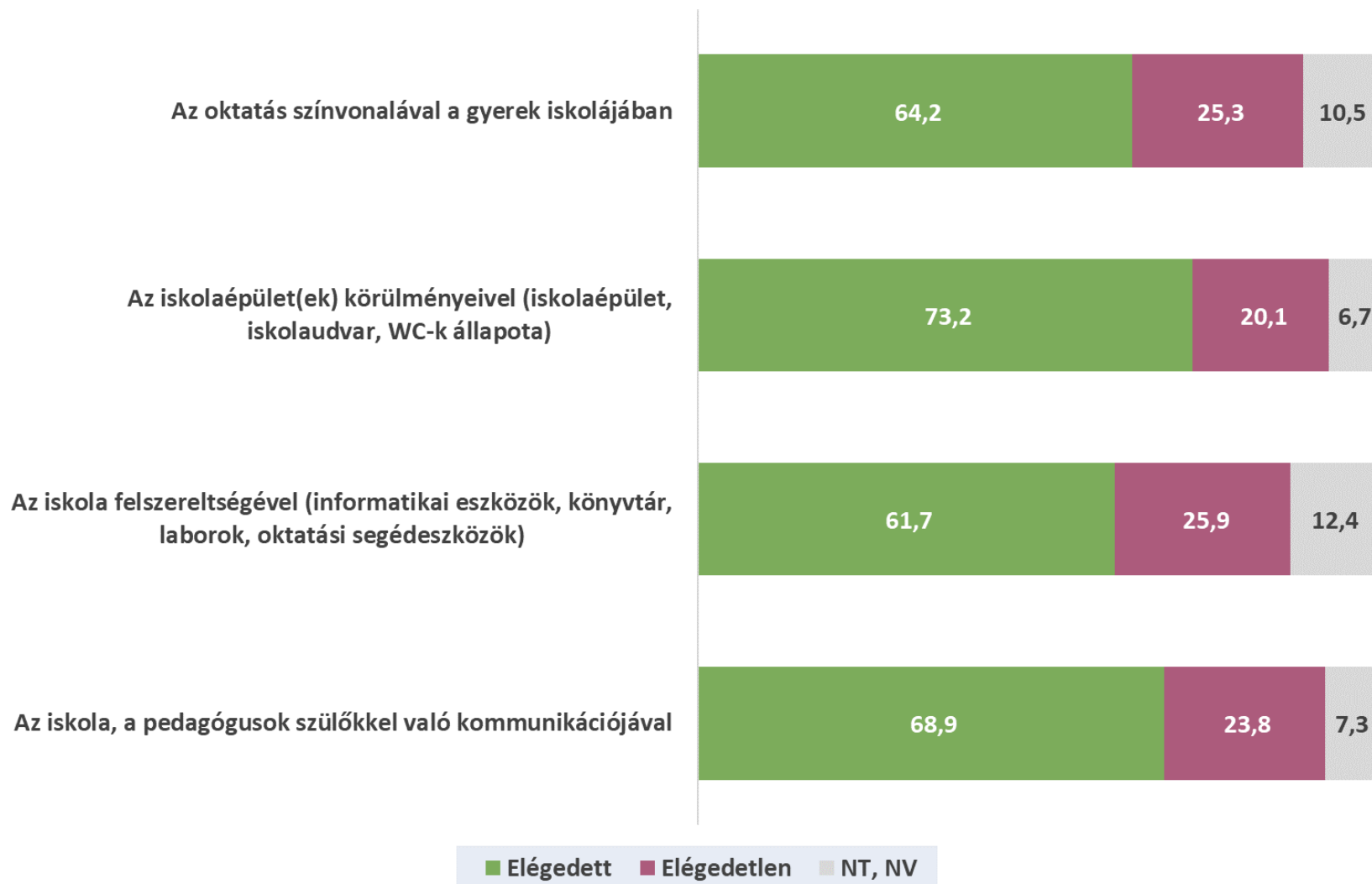

A gyerekek iskolájának értékelése

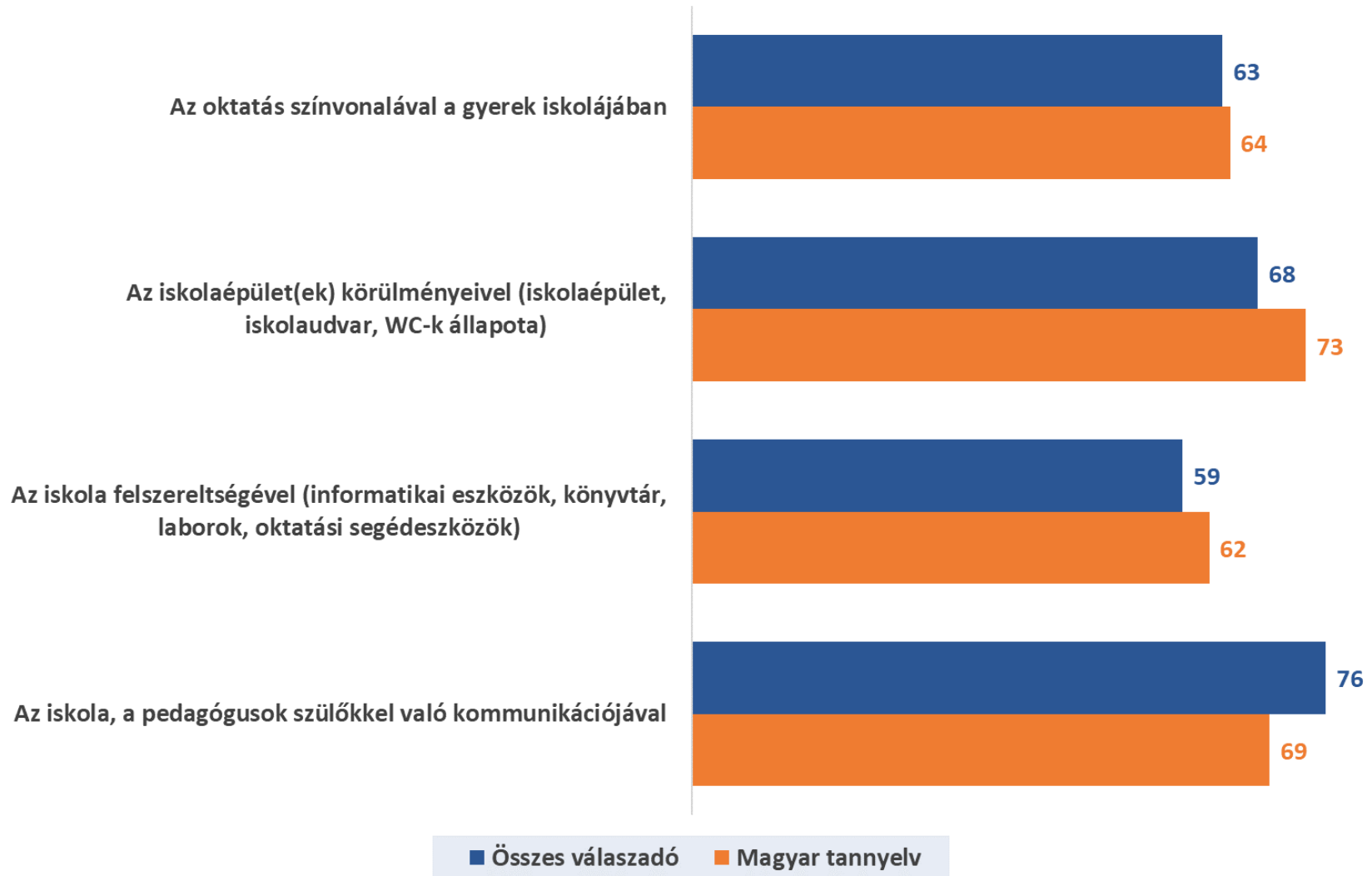
- A szülők többnyire pozitívan értékelik a gyerekük iskoláját, 63%-uk elégedett az itteni oktatás színvonalával. Legkevésbé az iskolák felszereltségével elégedettek, szinte egyharmaduk kifogásolja az informatikai eszközök, a könyvtárak, a laborok, az oktatási segédeszközök meglétét, minőségét.
- A pedagógusok értékelésében már megosztottabbak a vélemények, de a többség itt is pozitívan ítéli meg azok tevékenységét. A kritikák elsősorban a tanítási módszerek tekintetében elmarasztalóak, a szülők 30%-a szerint a gyerekük pedagógusainak kisebb része adja le jól a tananyagot. A fegyelmi légkör biztosításával a válaszadók 28%-a elégedetlen. A bírálatok leginkább a bukaresti szülők esetében, az általános iskolások és a vokacionális képzésben tanulók, illetve a középfokon képzett válaszadók körében átlagon felüliek.
- A magyar szülők enyhén kritikusabban viszonyulnak a gyereküket oktató pedagógusokhoz, mint a többségi válaszadók, viszont a különbségek nem jelentősek.

Ha arra az iskolára gondol, ahova a gyereke jár, elégedett-e a következőkkel? (%)

Magyar tannyelv

Az egyes iskolai tényezőkkel elégedettek aránya (%)

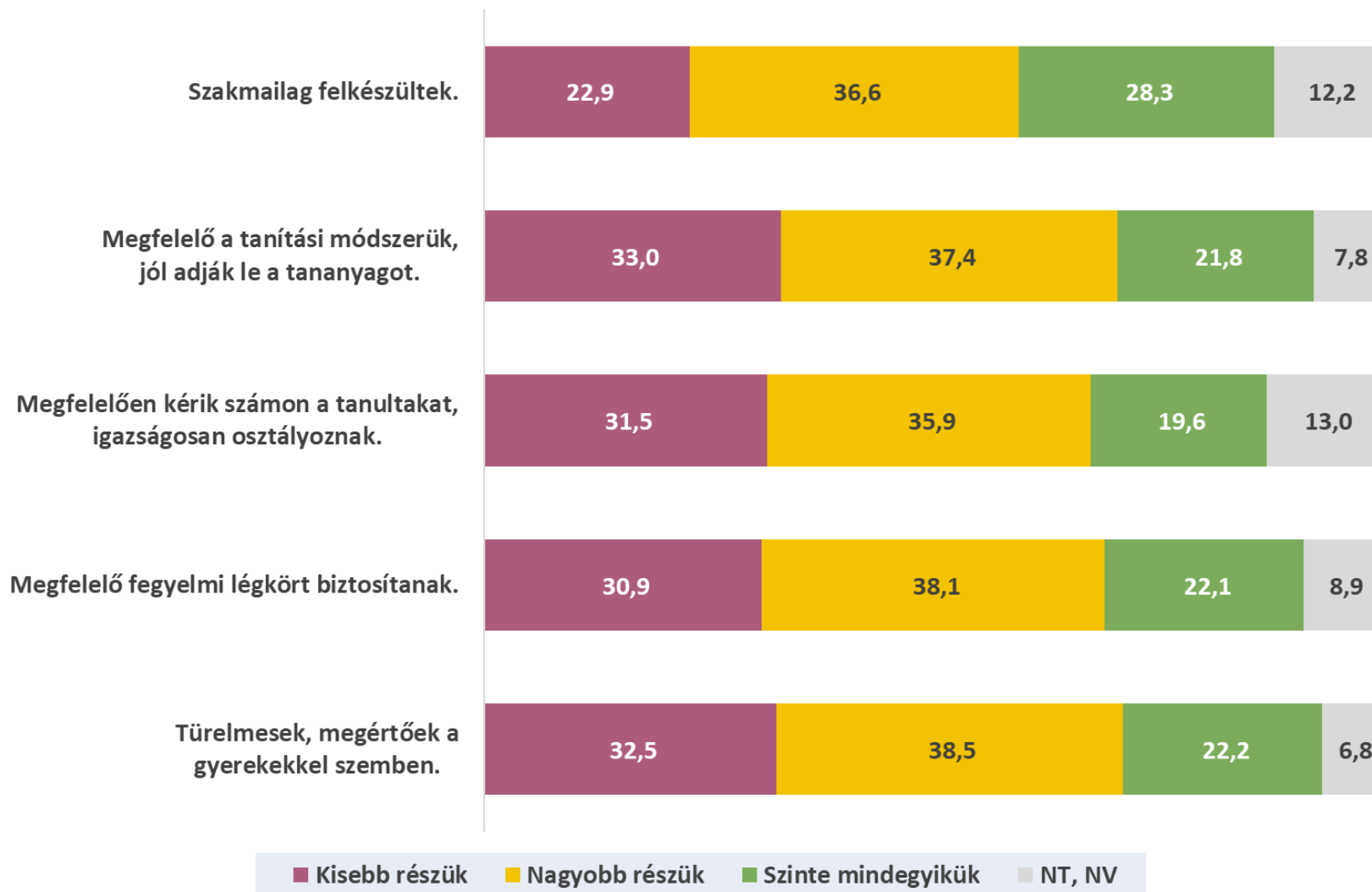

Elégedettek aránya háttérváltozók szerint (%)

		Oktatás színvonala	Infrastruktúra	Felszereltség	Kommunikáció
Oktatási szint	Elemi	69	69	56	81
	Általános	57	68	59	72
	Elméleti líceum	59	64	58	69
	Szaklíceum	66	70	64	72
	Vokacionális képzés	57	54	62	69
	Szakiskola	73	66	74	83
Iskola mérete	180 tanuló alatt	64	69	54	80
	180–399 tanuló	66	73	69	79
	400–699 tanuló	64	65	60	78
	700–999 tanuló	61	65	53	69
	1.000 tanuló felett	62	65	55	72
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	61	69	57	80
	1.000–2.500 lakos	65	72	65	82
	2.500–15.000 lakos	65	70	60	77
	15–100.000 lakos	68	68	62	77
	100.000 lakos felett	62	64	56	72
	Bukarest	48	61	39	60
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	70	75	68	84
	Szakiskola	61	67	63	75
	Középfok	59	66	56	73
	Felsőfok	66	66	55	74
Összes válaszadó		63	68	59	76

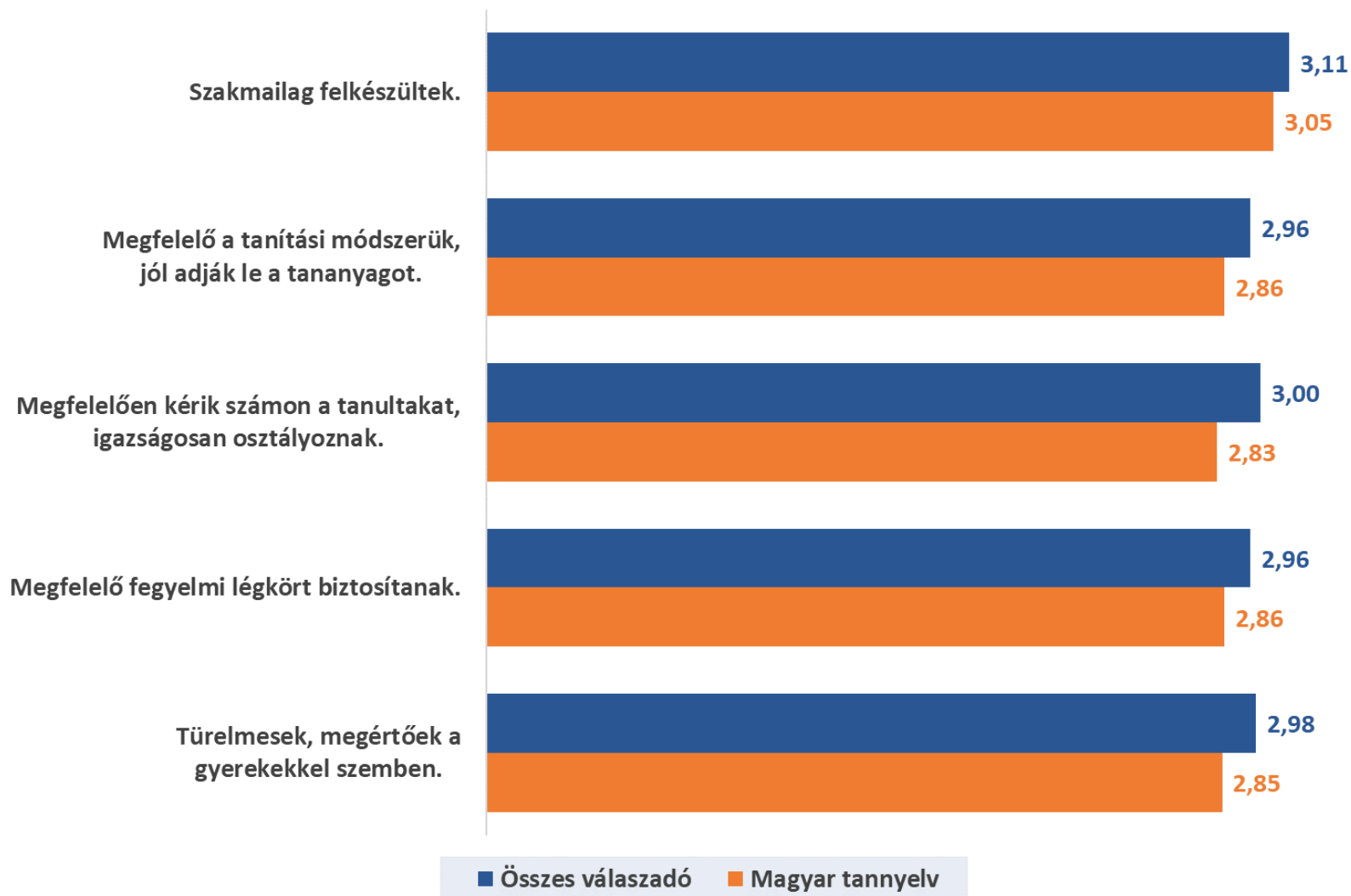
A gyerek tanítói, tanárai közül hányra jellemzőek a következők? (%)

Magyar tannyelv

A pedagógusok megítélése

Átlagos értékek, skála: 1 - (Szinte) egyik sem; 2 - Kisebb részük; 3 - Nagyobb részük; 4 - (Szinte) mindegyikük

A pedagógusok értékelése háttérváltozók szerint (%)

Az elégedetlenek aránya (a „(szinte) egyik sem” és a „kisebb részük” válaszok)

		Szakmailag felkészültek	Megfelelő tanítási módszerek	Megfelelő értékelési módszerek	Biztosítják a fegyelmet	Megértőek a gyerekekkel
Oktatási szint	Elemi	20	23	19	22	21
	Általános	29	36	32	34	35
	Elméleti líceum	21	35	26	26	29
	Szaklíceum	24	34	23	30	27
	Vokacionális képzés	29	36	29	42	38
	Szakiskola	20	36	43	34	25
Tannyelv	Román	23	30	25	28	27
	Magyar	23	33	32	31	33
	Egyéb	27	47	27	20	23
Iskola mérete	180 tanuló alatt	27	29	24	27	24
	180–399 tanuló	22	30	27	30	31
	400–699 tanuló	22	30	26	28	25
	700–999 tanuló	24	32	24	28	30
	1.000 tanuló felett	23	31	26	29	28
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	25	28	23	26	22
	1.000–2.500 lakos	25	32	27	29	26
	2.500–15.000 lakos	22	27	20	24	26
	15–100.000 lakos	19	29	26	26	26
	100.000 lakos felett	21	25	22	28	28
	Bukarest	41	54	45	45	43
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	20	27	19	23	24
	Szakiskola	27	30	29	26	28
	Középfok	25	33	28	32	30
	Felsőfok	21	29	24	27	27
Összes válaszadó		24	30	25	28	28

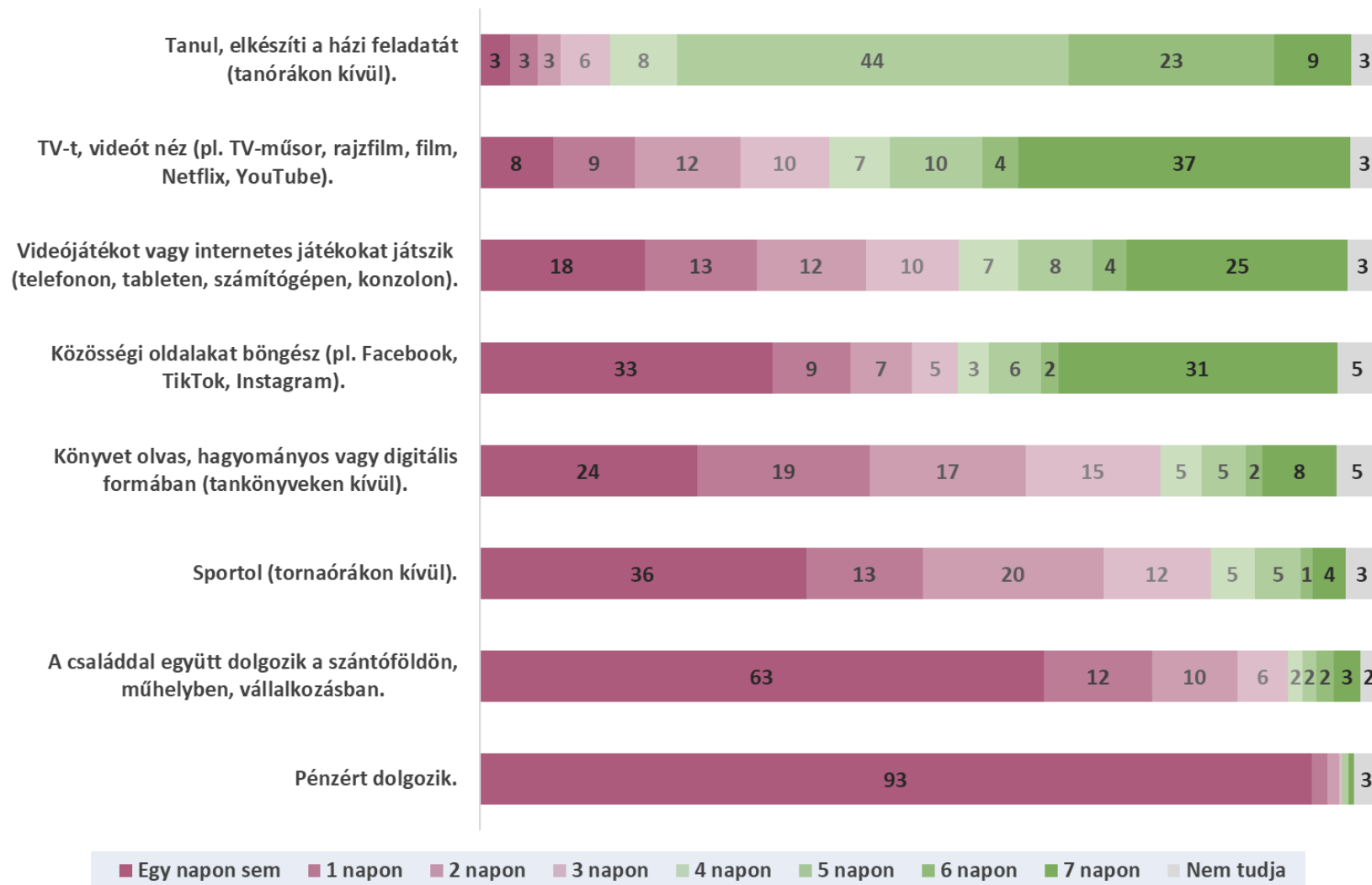

Iskolán kívüli tevékenységek

- A diákok legfontosabb elfoglaltsága a tanulás, átlagban 4,7 napon tanulnak egy átlagos iskolai héten. A válaszadók csupán 4%-a nyilatkozta azt, hogy gyereke egyetlen nap sem tanul az iskolai órákon kívül, ők elsősorban szakképzésben vesznek részt vagy elemi osztályosok. Másfelől a diákok mintegy 35%-a nemcsak a hétköznapiakat, hanem a hétvégeket is a tanulásra szánja. Ez leginkább az általános iskolákba vagy az elméleti líceumokba járók esetében fordul elő.
- A második leggyakoribb tevékenység a tévzés, beleértve a rajzfilmek, filmek, az internetes videók, illetve a streaming-szolgáltatók nézését is. Itt az átlag 4,2 nap egy átlagos iskolai héten, alig 8%-a a diákoknak nem néz egyáltalán videós tartalmakat, és 37%-uk minden nap néz.
- A videó- és online játékok elfordulási gyakorisága is nagyon magas, 15%-a a diákoknak egyetlen nap sem, 28%-uk pedig minden nap játszik, az átlag 3,6 nap egy héten.
- A közösségi oldalak böngészésével átlagban 3,2 napot foglalkoznak a válaszadók gyerekei. Mintegy egyharmaduk nem végzi ezt a tevékenységet, főleg az elemisták.
- Könyvek olvasására átlagosan 2,4 nap kerül sor egy héten. A szülők bevallása szerint a gyerekek 21%-a egy napon sem olvas (a tankönyveken kívül), további 21% szerint pedig egy nap egy héten és 10% körüli azok aránya, akik a hét minden napján olvasnak. Az olvasás inkább az elemiben és az elméleti líceumokban jellemző, a lányok körében, a nagyobb települések, nagyobb iskolák esetében.
- A sportolás gyakorisága ennél is ritkább, a diákok 33%-a egyáltalán nem sportol a testnevelési órákon kívül.
- A tanulók mintegy 29%-a segíti munkával a családot (mezőgazdaságban, műhelyben, vállalkozásban). Ez gyakoribb a fiúk, a kisméretű iskolák, a falvak és az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező szülők esetében. A pénzért dolgozó diákok aránya 3,4%-os válaszadóink körében.
- A magyar tannyelven tanulók időbeosztása nagyon hasonló. Valamivel gyakrabban tanulnak, néznek tévét, videót, illetve dolgoznak együtt a családdal, ugyanakkor ritkábban videójátékoznak, olvasnak vagy sportolnak, mint többségi társaik.

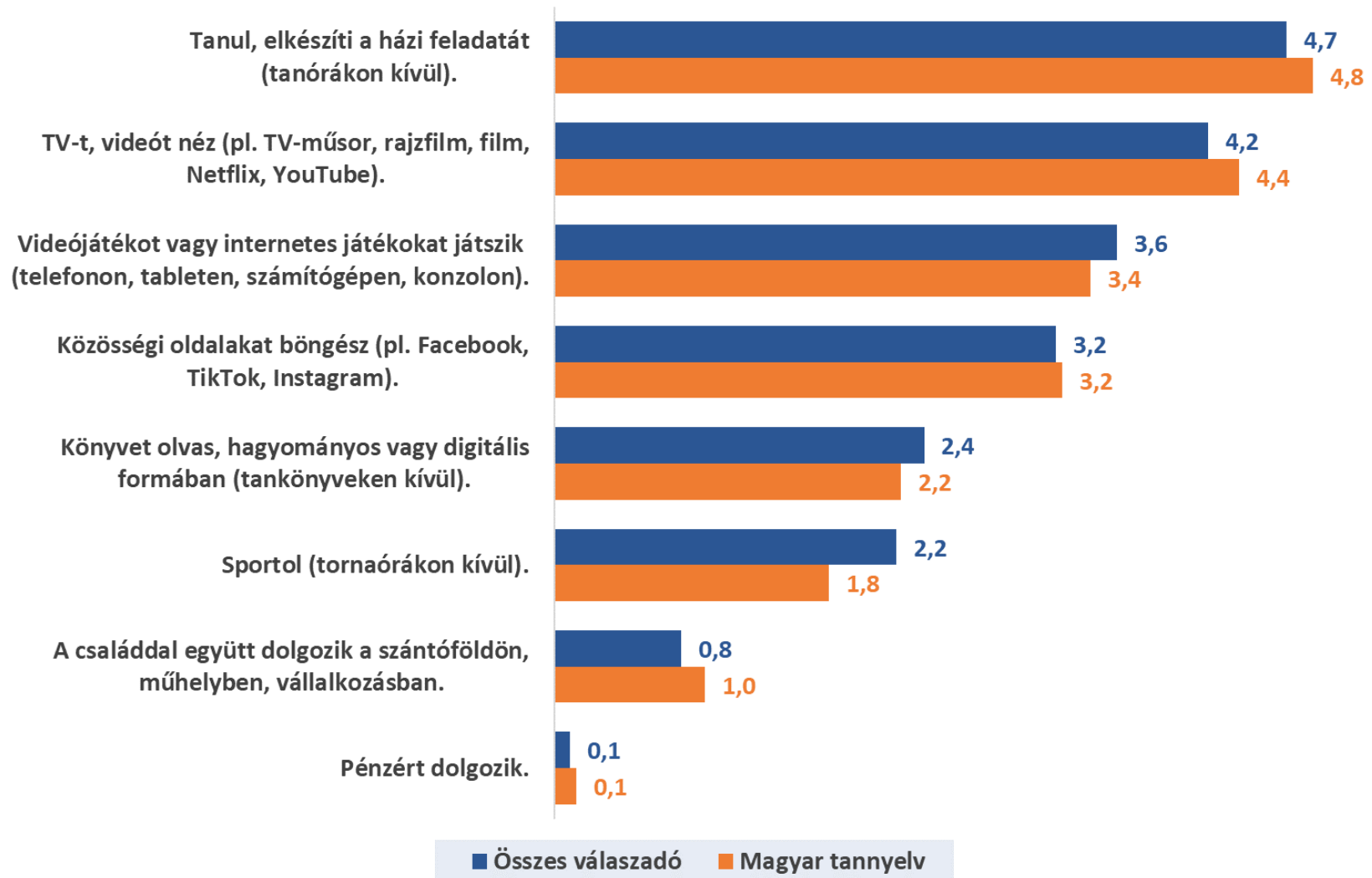
Kérjük, becsülje meg, hogy egy átlagos iskolai héten, hány napon szokta a gyerekek az alábbiakat végezni? (%)

Magyar tannyelv

Kérjük, becsülje meg, hogy egy átlagos iskolai héten, hány napon szokta a gyerek az alábbi tevékenységeket végezni?

Napok átlagos száma

Tevékenységek háttérváltozók szerint

Napok átlagos száma

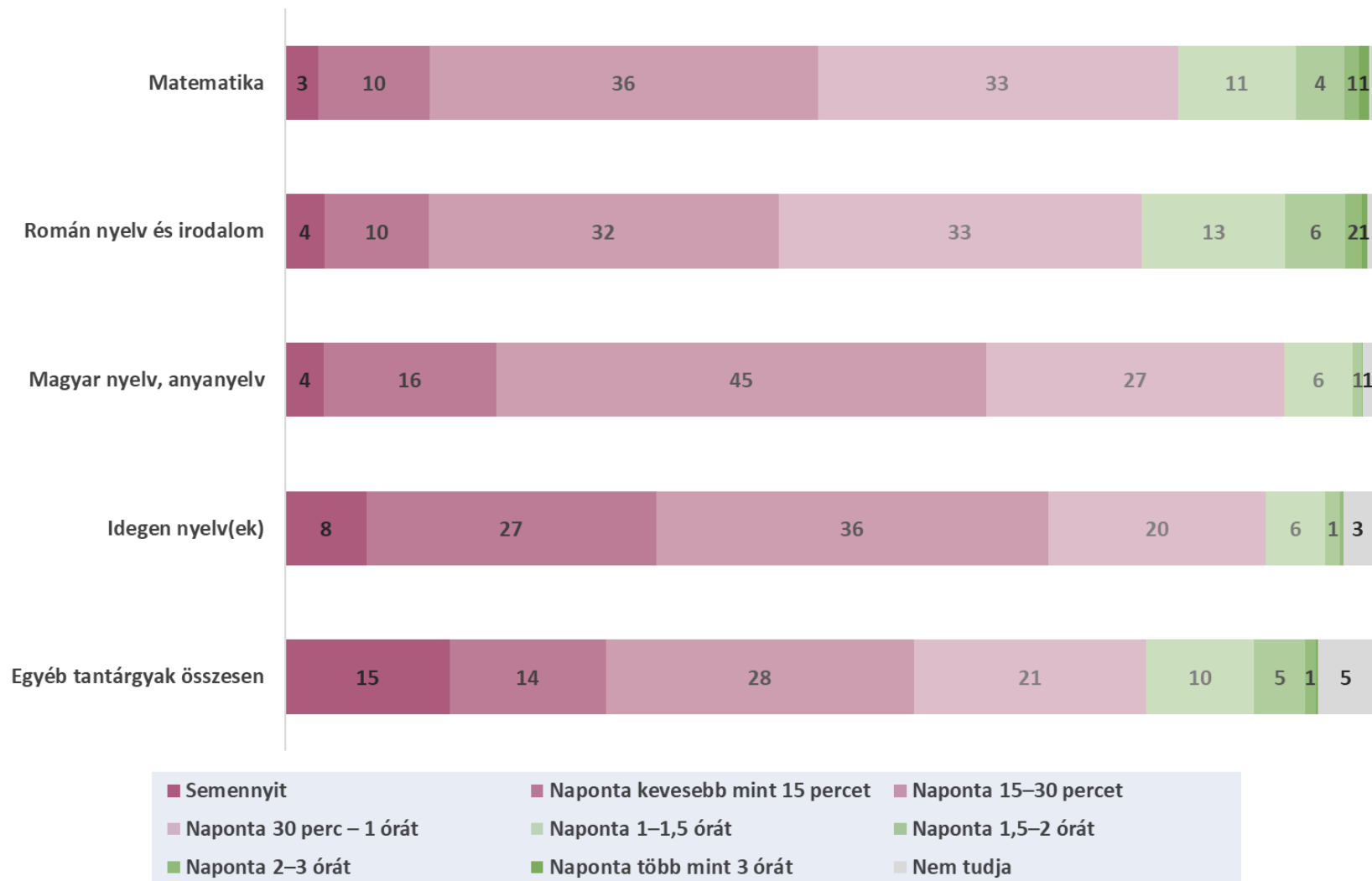
		Tanul	TV-t, videót néz	Videó és online játék	Közösségi oldalak	Könyvet olvas	Sportol	Dolgozik a családdal
Oktatási szint	Elemi	4,5	4,7	3,7	1,7	2,5	2,3	0,7
	Általános	5,0	4,0	3,6	3,8	2,2	2,1	0,8
	Elméleti líceum	4,9	3,8	3,1	5,0	2,7	1,8	0,6
	Szaklíceum	4,2	3,8	4,2	4,8	2,1	2,1	0,8
	Vokacionális képzés	4,6	3,2	3,2	4,7	2,3	2,6	0,4
	Szakiskola	3,8	2,9	3,3	4,2	1,6	2,5	1,5
A tanuló neme	Fiú	4,5	4,1	4,1	3,1	2,1	2,5	1,0
	Lány	4,9	4,2	3,1	3,3	2,6	1,8	0,6
Tannyelv	Román	4,7	4,2	3,6	3,2	2,4	2,2	0,8
	Magyar	4,8	4,4	3,4	3,2	2,2	1,8	1,0
	Egyéb	4,6	4,4	3,3	2,8	2,3	1,8	0,4
Iskola mérete	180 tanuló alatt	4,4	4,3	3,3	2,4	2,1	2,4	1,3
	180–399 tanuló	4,5	4,2	3,6	3,1	2,1	2,2	1,0
	400–699 tanuló	4,7	4,3	3,7	3,5	2,2	2,2	0,7
	700–999 tanuló	4,7	4,0	3,7	3,6	2,6	2,0	0,7
	1.000 tanuló felett	5,1	4,1	3,7	3,4	2,8	2,1	0,5
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	4,3	4,2	3,3	2,2	2,0	2,1	1,4
	1.000–2.500 lakos	4,7	4,1	3,5	3,2	2,0	2,5	1,4
	2.500–15.000 lakos	4,6	4,1	3,4	3,1	2,4	2,2	1,0
	15–100.000 lakos	4,6	4,2	3,5	3,7	2,6	2,2	0,6
	100.000 lakos felett	4,8	4,2	3,9	3,2	2,6	2,0	0,3
	Bukarest	5,0	4,3	3,8	3,2	2,5	2,0	0,3
Válaszdó iskolai végzettsége	Alapfok	4,0	3,4	3,3	2,3	1,8	2,3	1,1
	Szakiskola	4,2	4,0	3,0	3,0	1,9	2,0	1,1
	Középfok	4,9	4,5	3,8	3,5	2,4	2,2	0,8
	Felsőfok	5,0	4,2	3,7	3,5	2,8	2,1	0,5
Összes válaszadó		4,7	4,2	3,6	3,2	2,4	2,2	0,8

A tanulásra szánt idő

- A szülők becslése alapján a diákok egy átlagos iskolai hétköznapon átlag 169 percet (2 órát és 49 percet) töltenek az otthoni tanulással és a házi feladatok elkészítésével. Legtöbbet az általános iskolások, illetve az elméleti líceumok diákjai tanulnak, az ő esetükben az átlagos idő meghaladja a három órát. Szintén magasabb az átlag a lányok esetében, ők 24 perccel többet tanulnak, mint a fiúk. Az otthoni tanulásra szánt idő még a nagyobb létszámú iskolákban, illetve Bukarestben haladja meg átlagban a napi három órát.
- Tantárgyak szerint a matematikára megy el a legtöbb idő, átlagban napi 55 perc, ezt követi a román nyelv és irodalom 51 perccel, majd az idegen nyelvek 28 perccel. Más tantárgyakra összességében 38 percet szánnak átlagban a diákok.
- A valamely kisebbségi nyelvű osztályokba járók 31 percet fordítanak az anyanyelv tanulására. Ennek ellenére az összes tanulási időben nincs különbség a román vagy más tannyelvű osztályokba járók között. Ez annak tudható be, hogy kisebbségi oktatásban résztvevők az anyanyelv tanulására szánt időt a többi tantárgytól „spórolják” meg, elsősorban a matematika és a román nyelv tanulásának a kárára. A magyar nyelven tanulók például 40 percet foglalkoznak matematikával, 42 percet románnal, 30 percet magyarral, 26 percet idegennyelv-tanulással és 33 percük marad a többi tantárgyra összesen.

Egy átlagos iskolai hétköznapon körülbelül mennyi időt tölt a gyerek az iskolai órák utáni tanulással, a házi feladatok elkészítésével az alábbi tantárgyakból? Kérjük, becsülje meg! (%)

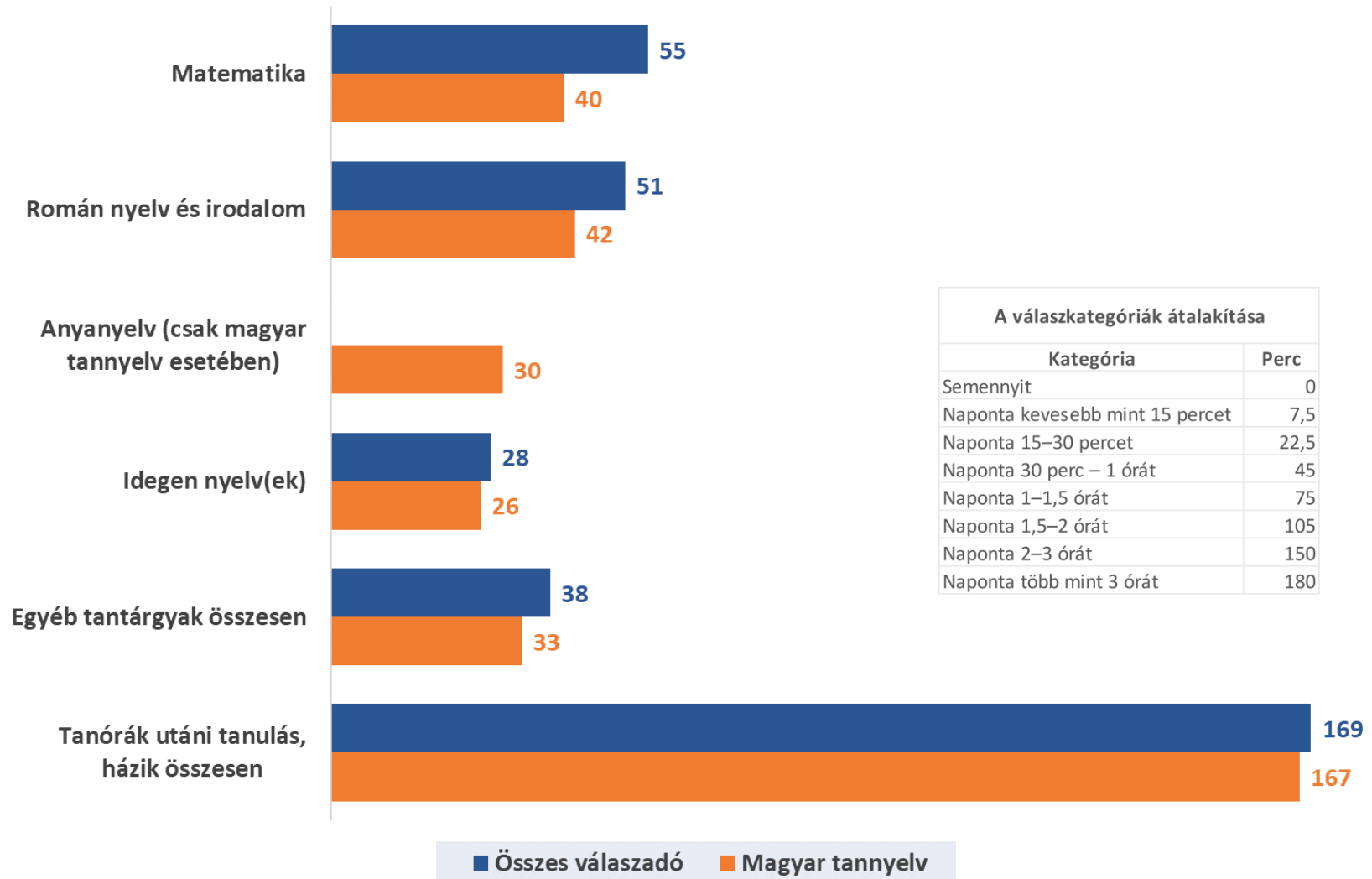
Magyar tannyelv

A tanórákon kívüli tanulással, házi feladatokkal töltött idő

Átlagos napi perc

A tanulásra szánt idő háttérváltozók szerint

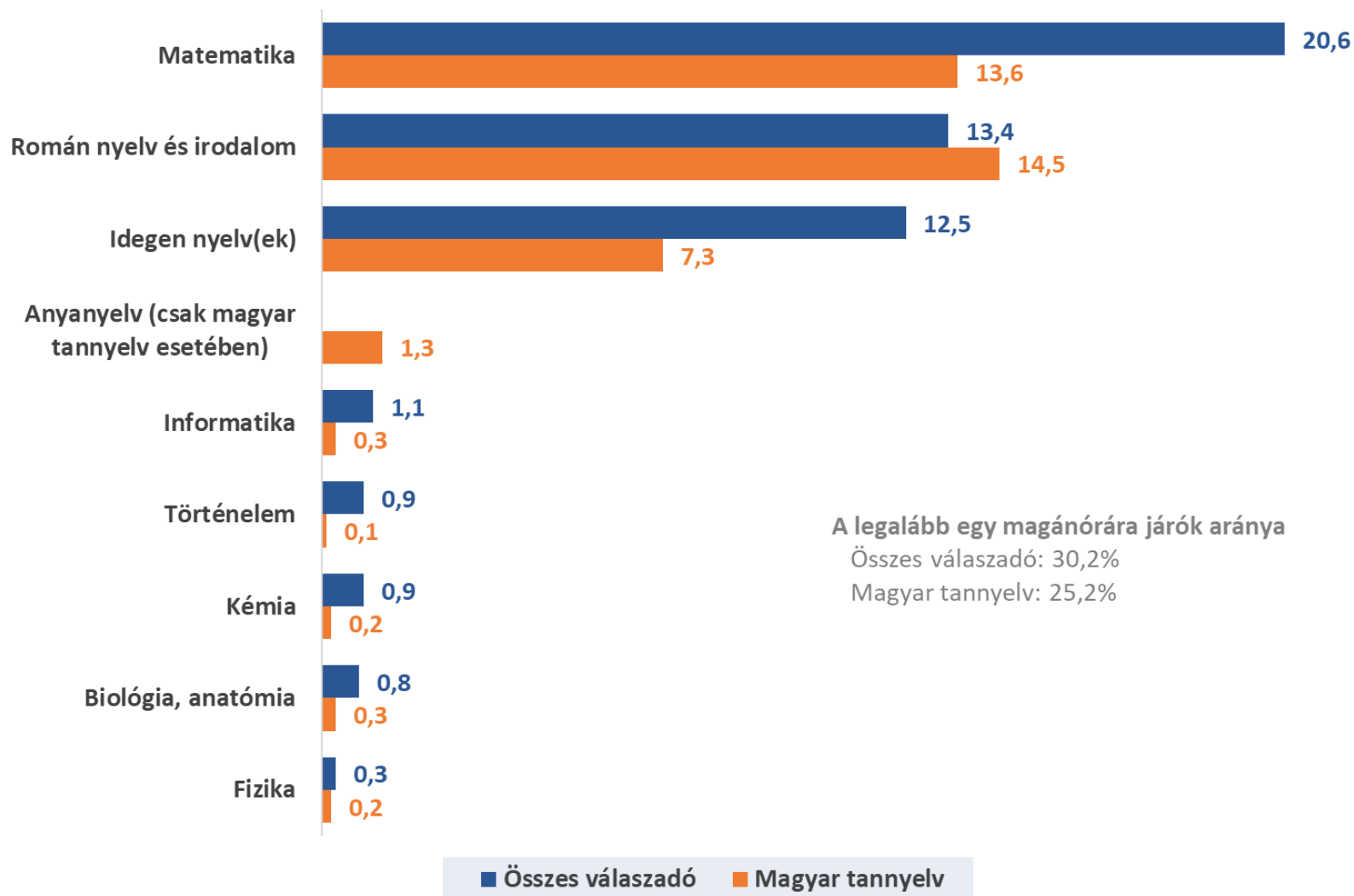
Átlagos napi perc

		Matematika	Román	Anyanyelv	Idegen nyelvek	Egyéb tantárgyak	Naponta összesen (perc)	Naponta összesen (óra)
Oktatási szint	Elemi	51	48	29	21	26	145	2:25
	Általános	64	53	32	31	48	196	3:16
	Elméleti líceum	56	53	30	35	52	193	3:13
	Szaklíceum	43	50	31	32	37	158	2:38
	Vokacionális képzés	37	56	32	41	54	185	3:05
	Szakiskola	41	47	32	24	23	136	2:16
A tanuló neme	Fiú	51	48	30	25	35	158	2:38
	Lány	59	54	32	30	41	182	3:02
Tannyelv	Román	56	51	-	28	38	170	2:50
	Magyar	40	42	30	26	33	167	2:47
	Egyéb	42	40	36	21	33	167	2:47
Iskola mérete	180 tanuló alatt	50	47	27	24	32	152	2:32
	180–399 tanuló	54	50	30	28	38	167	2:47
	400–699 tanuló	53	52	32	26	37	167	2:47
	700–999 tanuló	57	52	32	30	43	180	3:00
	1.000 tanuló felett	61	52	33	30	38	180	3:00
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	49	48	28	22	33	153	2:33
	1.000–2.500 lakos	53	45	32	27	36	158	2:38
	2.500–15.000 lakos	57	54	27	30	42	181	3:01
	15–100.000 lakos	56	54	33	27	39	174	2:54
	100.000 lakos felett	55	49	34	28	36	167	2:47
	Bukarest	57	55	24	32	41	181	3:01
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	57	52	30	30	37	173	2:53
	Szakiskola	53	48	34	25	31	154	2:34
	Középfok	54	52	31	28	38	171	2:51
	Felsőfok	55	50	29	27	41	172	2:52
Összes válaszadó		55	51	31	28	38	169	2:49

Magánórák

Az idei tanévben járt-e a gyerek iskolán kívüli különórákra, magánórákra az alábbi tantárgyakból? (%)

Akik rendszeresen (hetente, kéthetente) jártak magánórákra

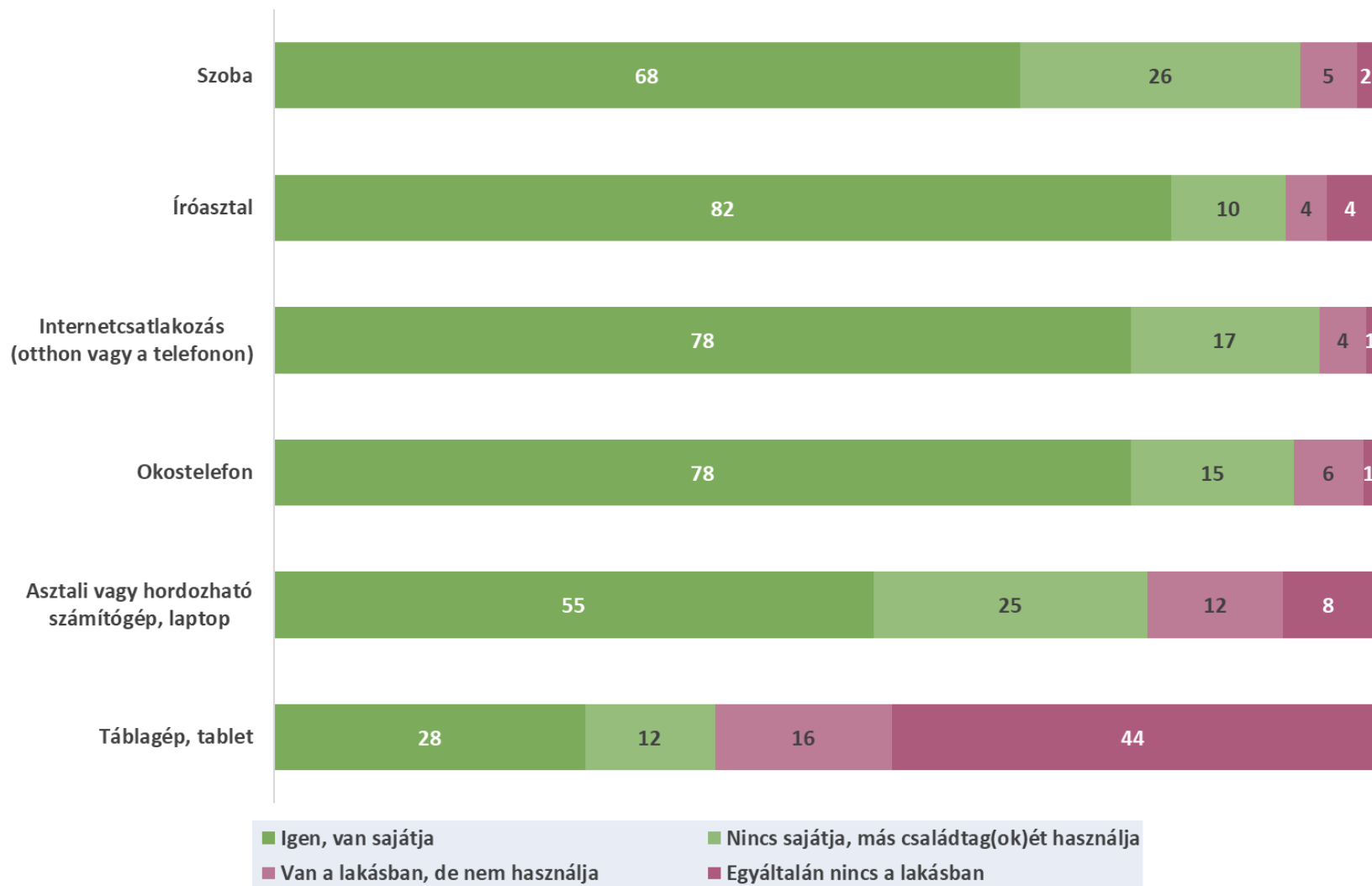
Magánórák igénybevétele háttérváltozók szerint (%)

		Matematika	Román	Idegen nyelvek	Anyanyelv	Más tantárgyak	Legalább egy magánóra
Oktatási szint	Elemi	9	7	11	2	0	18
	Általános	34	21	15	4	1	42
	Elméleti líceum	28	16	15	4	18	44
	Szaklíceum	24	13	6	1	4	27
	Vokacionális képzés	8	15	27	5	14	43
	Szakiskola	3	3	3			3
A tanuló neme	Fiú	22	15	11	2	3	30
	Lány	20	12	14	3	4	31
Tannyelv	Román	21	13	13		3	31
	Magyar	14	15	7	1	1	25
	Egyéb	13	17	3	11		26
Iskola mérete	180 tanuló alatt	11	8	3	1	0	15
	180–399 tanuló	15	11	9	1	1	21
	400–699 tanuló	21	14	14	2	2	31
	700–999 tanuló	28	17	17	3	7	40
	1.000 tanuló felett	29	17	20	10	7	43
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	12	9	5	1	1	18
	1.000–2.500 lakos	10	7	4	3	1	14
	2.500–15.000 lakos	20	12	10	2	2	27
	15–100.000 lakos	26	17	16	1	6	39
	100.000 lakos felett	25	16	17	6	4	36
	Bukarest	29	21	26	9	8	47
Válaszdó iskolai végzettsége	Alapfok	9	8	2		1	13
	Szakiskola	13	6	5	2	1	16
	Középfok	22	14	13	1	3	33
	Felsőfok	29	20	21	8	6	44
Összes válaszadó		21	13	12	3	3	30

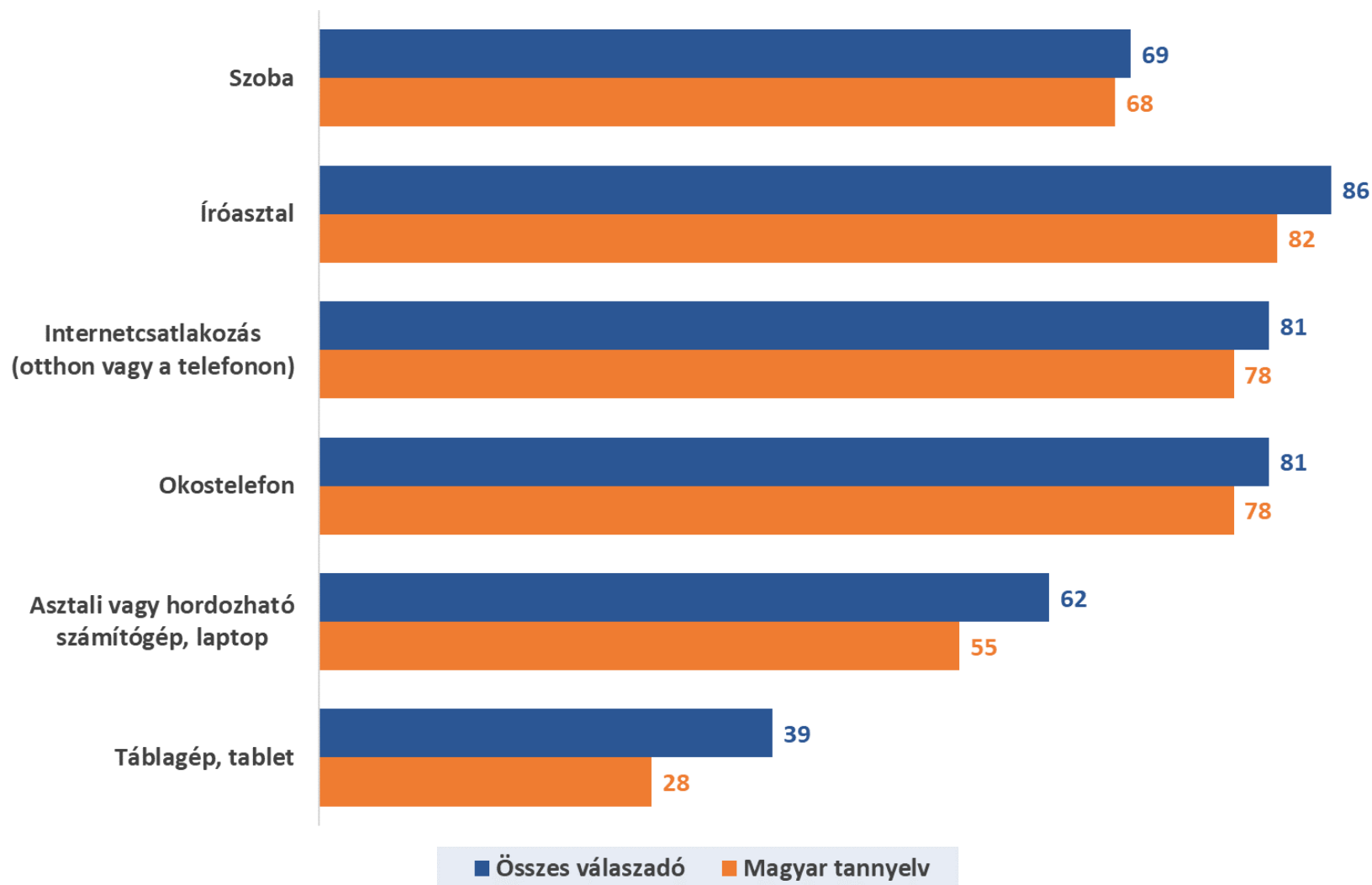
Tanulási körülmények, digitális eszközök

Rendelkezik-e a gyerek az alábbiakkal? (%)

Magyar tannyelv

Eszközhasználat: az „igen, van sajátja” válaszok gyakorisága (%)

Tanulási körülmények és digitális eszközök háttérváltozók szerint (%)

		Igen, van sajátja					
		Szoba	Íróasztal	Internet	Okostelefon	Számítógép	Táblagép
Oktatási szint	Elemi	57	84	62	62	41	36
	Általános	73	86	89	89	70	45
	Elméleti líceum	86	94	97	97	90	36
	Szaklíceum	77	89	99	99	85	37
	Vokacionális képzés	74	94	92	92	91	41
	Szakiskola	84	80	98	98	59	26
A tanuló neme	Fiú	68	88	80	80	63	37
	Lány	71	85	82	82	61	40
Tannyelv	Román	69	87	81	81	63	39
	Magyar	68	82	78	78	55	28
	Egyéb	62	84	89	89	69	42
Iskola mérete	180 tanuló alatt	52	77	63	63	42	36
	180–399 tanuló	66	83	74	74	54	38
	400–699 tanuló	74	88	88	88	69	42
	700–999 tanuló	71	92	90	90	75	40
	1.000 tanuló felett	81	91	88	88	70	37
Település mérete (lakhely)	1.000 lakos alatt	56	79	64	64	39	34
	1.000–2.500 lakos	61	76	69	69	47	36
	2.500–15.000 lakos	71	90	81	81	64	40
	15–100.000 lakos	72	89	88	88	71	43
	100.000 lakos felett	74	89	88	88	69	34
	Bukarest	78	93	86	86	77	45
Válaszadó iskolai végzettsége	Alapfok	53	73	62	62	36	28
	Szakiskola	61	81	79	79	56	32
	Középfok	72	89	86	86	68	43
	Felsőfok	79	92	87	87	73	42
Összes válaszadó		69	86	81	81	62	39

Módszertani mellékletek

1-es mellékletet – súlyozási rétegek

Diákpopuláció

Tannyelv (2)	Oktatási szint (6)	Település mérete (iskola)	Az iskola mérete	Magyarok aránya a településen	Vizsgaeredmények (képesség-/érettségi)	Rétegek száma
Román vagy egyéb	Elemi	x5 kategória	x3 kategória	-	-	15
	Általános	x4 kategória	x2 kategória	-	x2: átlag felett / alatt	16
	Elméleti líceum	x3 kategória	x2 kategória	-	x2: átlag felett / alatt	12
	Szaklíceum	x3 kategória	x2 kategória	-	x2: átlag felett / alatt	12
	Vokacionális képzés	x3 kategória	-	-	x2: átlag felett / alatt	6
	Szakiskola	x3 kategória	x2 kategória	-	-	6
Magyar	Elemi	x4 kategória	x2 kategória	x2: átlag felett / alatt	-	16
	Általános	x3 kategória	x2 kategória	x2: átlag felett / alatt	x2: átlag felett / alatt	24
	Elméleti líceum	x2 kategória	x2 kategória	x2: átlag felett / alatt	x2: átlag felett / alatt	16
	Szaklíceum	x2 kategória	x2 kategória	x2: átlag felett / alatt	x2: átlag felett / alatt	16
	Vokacionális képzés	x2 kategória	-	x2: átlag felett / alatt	x2: átlag felett / alatt	8
	Szakiskola	x2 kategória	x2 kategória	x2: átlag felett / alatt	-	8

A szülők populációja (a 35–49 évesek megoszlása, mivel ebbe a korcsoportba tartozik a válaszadók 77%-a)

Iskolai végzettség (4)	Település típusa	Nem	Rétegek száma
Alapfok (általános iskola vagy kevesebb)	város/falu	férfi/nő	4
Szakiskola (szakiskola, inasiskola, középiskola első fele)	város/falu	férfi/nő	4
Középfok (középiskola, posztliceális képzés)	város/falu	férfi/nő	4
Felsőfok (főiskola, egyetem, egyetem utáni képzés)	város/falu	férfi/nő	4

2-es mellékletet – a telítettség tesztelése (%)

Súlyozatlan adatbázis, országos „minta”

A	B	C	D	E
Első 500 eset (május 17–24)	Első 1000 eset (május 17–24)	Első 1500 eset (május 17–31)	Első 2000 eset (május 17–június 3)	Összes eset (május 17–június 9)

Szórás			
B-A	C-B	D-C	E-D

Mit gondol, mi a legnagyobb probléma a jelenlegi romániai oktatási rendszerben? Az alábbi tényezők közül hármat választhat:

A diákok túlterheltek, nagyon sok a tanulnivaló.	21,7	20,8	20,5	20,4	18,7
A tanterv elavult, a gyerekek nem azt tanulják, amire igazán...	37,3	35,7	36,1	36,2	38,6
A pedagógusok fizetése túl alacsony.	29,7	27,2	27,3	26,3	28,2
Az iskolák infrastruktúrája, felszereltsége nagyon gyenge.	20,2	17,6	18,0	17,4	20,2
Sok pedagógus érdektelen.	24,6	21,8	21,3	23,1	23,6
Gyenge a tankönyvek minősége, sokszor hiányoznak a tankönyvek.	9,1	8,8	8,2	8,2	9,7
Az oktatás valójában nem ingyenes, sok pénzbe kerül a szülőknek.	17,3	17,9	17,0	18,0	18,5
A mostani rendszer a magánórákat ösztönzi.	29,1	30,1	29,8	31,8	31,6
A diákok túl sokat kell magoljanak, nem a gondolkodásra...	20,2	20,9	21,3	21,2	20,1
Nagyok az egyenlőtlenségek, például a falusi...	10,6	9,1	9,6	10,6	9,7
A mai diákok jelentős része érdektelen.	27,6	27,2	28,0	27,2	25,7
Sok szülő nem törődik eléggé a gyereke oktatásával.	24,2	22,8	22,9	22,7	23,0
Nem tudja	2,3	4,1	4,1	4,0	3,0

0,5	0,2	0,1	0,9
0,8	0,2	0,0	1,2
1,2	0,0	0,5	0,9
1,3	0,2	0,3	1,4
1,4	0,3	0,9	0,2
0,1	0,3	0,0	0,8
0,3	0,4	0,5	0,3
0,5	0,2	1,0	0,1
0,4	0,2	0,1	0,5
0,7	0,3	0,5	0,4
0,2	0,4	0,4	0,8
0,7	0,1	0,1	0,2
0,9	0,0	0,1	0,5

Max: 1,4 0,4 1,0 1,4

Milyen mértékben elégedett Ön az oktatás színvonalával általában Romániában?

Elégedett	31,6	33,6	33,9	32,6	29,3
Elégedetlen	56,0	49,9	50,3	52,5	57,6
NT, NV	12,4	16,5	15,7	14,9	13,1

1,0	0,2	0,7	1,7
3,1	0,2	1,1	2,6
2,1	0,4	0,4	0,9

Max: 3,1 0,4 1,1 2,6

A középiskolába való beiratkozás során nem veszik figyelembe az 5–8. osztályos tanulmányi átlagot...

Egyetért	38,2	37,4	39,3	42,3	42,9
Nem ért egyet	52,8	51,3	50,7	48,3	45,8
NT, NV	9,0	11,3	10,1	9,4	11,3

0,4	0,9	1,5	0,3
0,8	0,3	1,2	1,3
1,2	0,6	0,3	1,0

Max: 1,2 0,9 1,5 1,3

A gyerek rendszeresen (hetente vagy kéthetente) jár iskolán kívüli különórára, magánórára matematikából	19,2	18,6	21,4	22,0	24,1
---	------	------	------	------	------

0,3	1,4	0,3	1,1
-----	-----	-----	-----

Köszönjük a figyelmet!

A felmérést a kolozsvári Közpolitikai Elemző Központ és a SoDiSo Research közvélemény-kutató cég végezte saját kezdeményezésre és saját forrásokból.

 www.edumonitor.ro

 office@sodiso.ro